

Konkurences padome

2006. gada publiskais pārskats

Saturs

1. Konkurences padome	
1.1.Mērķi un uzdevumi	4
1.2.Institucionālā struktūra	6
2. Konkurences padomes darbības galvenie virzieni	
2.1.Konkurences aizsardzība	7
2.2.Konkurences veicināšana	10
2.3.Konkurences padomes lomas nostiprināšana ES tiesību aktu izstrādē, izpildē un starptautiskajās organizācijās un tīklos	12
2.4.Normatīvo aktu pilnveidošana	13
3. Konkurences padomes darbības rezultāti 2006.gadā	
3.1.Aktuālo tirgu uzraudzība	17
3.2.Konkurences padomes pieņemtie lēmumi	22
3.3.Konkurences likuma pārkāpumu izmeklēšana	24
3.4.Reklāmas likuma pārkāpumu izmeklēšana	34
3.5.Tiesvedība	42
3.6. Piešķirtā finansējuma izlietojums	50
3.7. Komunikācija ar sabiedrību	51
3.8. Sadarbība ar starptautiskajām institūcijām	52
4. Konkurences padomes personāls	54
5. Nākotnes izaicinājumi	57
6. Kopsavilkums	61
7.Kontakti	64

Cienījamie lasītāji!

Ir noslēdzies 2006. gads. Konkurences padomei tas ir bijis nozīmīgs ne vien tādēļ, ka darbu uzsāka jauna padomes priekšsēdētāja un padome uzsāka darbu pilnā sastāvā, bet arī tādēļ, ka par daudzām lietām varētu teikt - „pirmoreiz.”

Pirmoreiz Konkurences padome darbinieki kopā ar Vācijas konkurences iestādes ekspertiem vienotā semināru ciklā devās pie uzņēmējiem un citām valsts pārvaldes iestādēm, lai runātu par konkurences tiesībām. Viens no semināriem ar apmēram 40 dalībniekiem notika Rēzeknē. Līdz ar to ir ievērojami pārsniegti sākotnēji plānotie rezultāti, konstatēta pieaugoša uzņēmēju un juristu interese par konkurences tiesību piemērošanas jautājumiem. Konkurences padome, apgūstot šādu semināru vadīšanas pieredzi, ir ieguvusi nozīmīgu ilgtspējīgu instrumentu sabiedrības izglītošanas turpināšanai Konkurences tiesību jomā.

Pirmoreiz Konkurences padome ir pasūtījusi neatkarīgiem ekspertiem pētījumus par konkurences situāciju dažādās nozarēs – konkurence Latvijas būvniecības tirgū, konkurence nemetālisko minerālu izstrādājumu ražošanas tirgū, konkurence zivju un to produktu ražošanas tirgū Latvijā, konkurence gaļas un tās produktu ražošanas tirgū Latvijā, konkurence graudu un to produktu ražošanas tirgū Latvijā, konkurence piena un tā produktu ražošanas tirgū Latvijā un konkurence transporta un sakaru nozarē Latvijā. Pētījumi guva plašu sabiedrības interesi. Kā būtiskākais ieguvums jāmin pētījumu ietvaros izstrādātās konkurences situācijas izvērtēšanas metodes, kuras Konkurences padome turpmāk izmantos savā darbā.

Pirmoreiz ir izstrādāta Konkurences padomes darbības stratēģija 2007.-2009.gadam, kas ir vidēja termiņa politikas plānošanas dokuments. Stratēģija izstrādātā, lai efektīvi nodrošinātu Konkurences likuma un Reklāmas likuma uzraudzību, realizējot iestādei noteiktās funkcijas un uzdevumus.

Svarīgi pieminēt arī to, ka 2006. gadā tika pieņemti 90 lēmumi, kas ir par 32 % vairāk kā pagājušajā gadā. Liels darbs tika ieguldīts tieši smagāko konkurences tiesību pārkāpumu atklāšanā - aizliegtās vienošanās un dominējoša stāvokļa ļaunprātīga izmantošana. Daudzas reizes pieaudzis paziņoto apvienošanas skaits, kas liecina par tirgus koncentrēšanās tendencēm.

Uz nākamo – 2007. gadu Konkurences padome raugās ar cerībām, jo ir pamats uzskatīt, ka ir ielikts labs pamats sabiedrības izglītošanai par konkurences labvēlīgo ietekmi uz katru indivīdu. Darbs ir jāturpina. Domāju, ka rezultātu var panākt ne tikai ar sodiem, bet arī izskaidrošanas darbu., nemītīgi tieši un caur plašsaziņas līdzekļiem skaidrojot Konkurences padomes lēmumu būtību, lielo darbu, kas saistīts ar informācijas iegūšanu un analīzi, lai nodrošinātu, ka tikai un vienīgi pamatīgs faktoloģisks materiāls ir pamatā gan nosodošam, gan attaisnojošam lēmumam. Augusi arī Konkurences padomes darbinieku profesionalitāte.

Ieva Jaunzeme
Konkurences padomes priekšsēdētāja

1.Konkurences padome

1.1.Mērķi un uzdevumi

Konkurences uzraudzību Latvijā veic Konkurences padome, kuras statusu, struktūru un funkcijas nosaka Konkurences likums. Saskaņā ar šo likumu Konkurences padome ir valsts iestāde, kas atrodas Ekonomikas ministrijas pārraudzībā un finansiāli tiek nodrošināta no valsts budžeta.

Konkurences padomes mērķis ir nodrošināt iespēju katram tirgus dalībniekam veikt ekonomisko darbību brīvas un godīgas konkurences apstākļos, kā arī nodrošināt labvēlīgus apstākļus konkurences saglabāšanai, aizsardzībai un attīstībai sabiedrības interesēs.

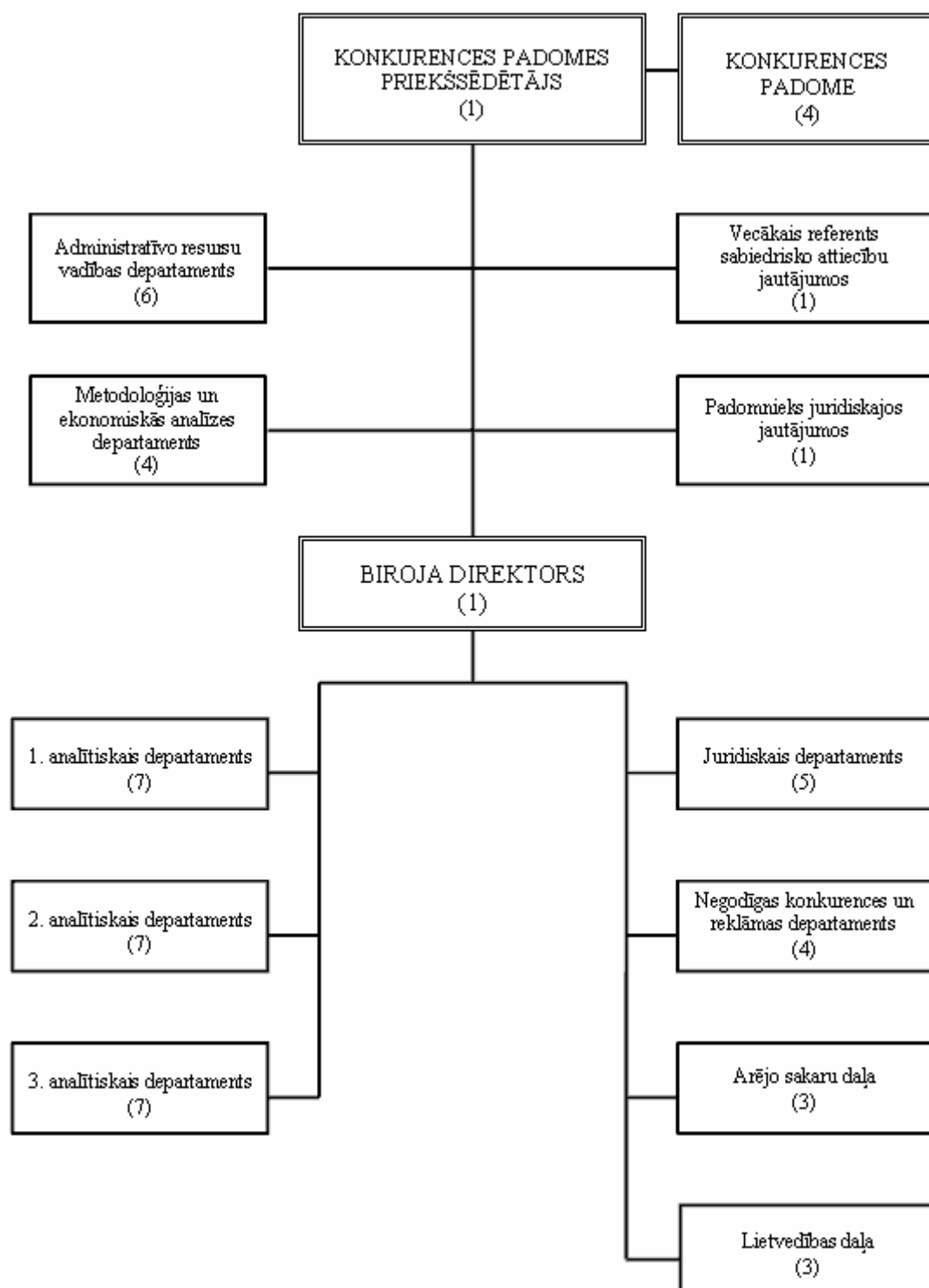
Konkurences padomes uzdevumus un tiesības nosaka Konkurences likums, Reklāmas likums, Eiropas Padomes regula Nr. 1/2003 „Par konkurences noteikumu īstenošanu, kas noteikti Līguma 81. un 82. pantā”, Ministru kabineta 2004. gada 12.oktobra noteikumi Nr.849 „Konkurences padomes nolikums” u.c. normatīvie akti.

Konkurences padomes uzdevumi

- Nodrošināt konkurenci regulējošo tiesību aktu visaptverošu piemērošanu, lai:
 - tirgus dalībnieki neslēgtu aizliegtas vienošanās;
 - tirgus dalībnieku apvienošanās gadījumā nenotiktu tādas izmaiņas konkrētajā tirgū, kas varētu negatīvi ietekmēt patērētājus un citus tirgus dalībniekus;
 - tirgus dalībnieki neizmantotu ļaunprātīgi savu dominējošo stāvokli, tādējādi negatīvi ietekmējot citus tirgus dalībniekus un patērētājus;
 - tirgus dalībnieki neveiktu darbības, kas uzskatāmas par negodīgu konkurenci Konkurences likuma izpratnē;

- tirgus dalībnieki neizplatītu maldinošu reklāmu.
- Atbilstoši Konkurences padomes kompetencei veicināt konkurenci tajos tirgos, kur nav konkurences vai tā ir ierobežota.
- Nodrošināt, lai citu valsts institūciju izstrādātie normatīvie akti nodrošinātu konkurences aizsardzību, saglabāšanu un attīstību.
- Nodrošināt, lai sabiedrība saņemtu plašu informāciju par konkurences pozitīvo ietekmi uz tirgus darbību un iedzīvotāju labklājību.
- Nodrošināt, lai Latvijas intereses tiktu pilnvērtīgi pārstāvētas attiecīgajās Eiropas Savienības (turpmāk - ES) un starptautiskajās organizācijās.

1.2. Institucionālā struktūra

2.Konkurences padomes darbības galvenie virzieni

2006.gadā, atbilstoši Konkurences padomes darbības stratēģijai iestādes darbība bija koncentrēta trijos galvenajos virzienos.

2.1. Konkurences aizsardzība

2006.gadā Konkurences padomes veiktie prioritārie konkurences aizsardzības pasākumi atbilstoši Konkurences padomes stratēģijai bija šādi: lietas izpētes termiņu optimizēšana un izmeklēšanas metožu pilnveidošana, sadarbības stiprināšana ar citām valsts (pašvaldību) iestādēm, Konkurences padomes lomas stiprināšana smagāko pārkāpumu izmeklēšanā, veicot proaktīvas tirgus uzraudzības un izmeklēšanas darbības, problēmu, kas saistītas ar esošo normatīvo aktu nepilnībām, apzināšana un aktīva darbība, sniedzot ierosinājumus esošās normatīvās bāzes pilnveidošanai un papildināšanai.

Iespējami optimālākai (t.i., gan pilnīgākai un vienlaikus arī iespējami īsākā laika periodā) lietas izmeklēšanai un attiecīgi lēmuma pieņemšanai ir nozīmīga loma gan Konkurences likuma pārkāpumu efektīvākā novēršanā, gan sabiedrisko interešu (tiesību) aizsardzībā, lai starp tirgus dalībniekiem pastāvētu brīva, godīga un vienlīdzīga konkurence jebkurā tirgū.. Konstatējot Konkurences likuma pārkāpumu, galvenais līdzeklis sabiedrisko interešu aizsardzībai ir tiesiskais pienākums izbeigt minēto pārkāpumu un naudas sods vainīgajai juridiskajai personai, lai panāktu, ka līdzīgi pārkāpumi netiktu atkārtoti. Naudas sods un tiesiskais pienākums tomēr nevar novērst pilnībā jau notikuša pārkāpuma sekas. Attiecībā uz pārkāpumu, kas jau ir uzsākts, Konkurences padomes iespējās ir veikt pēc iespējas pilnīgāku un ātrāku izmeklēšanu un lēmuma pieņemšanu lietā, lai mazinātu negatīvās sekas konkurencei, kas rastos, ja pārkāpums ilgstoši netiktu pārtraukts. Turklāt lēmums, kas pieņemts iespējami īsākā laikā no lietas uzsākšanas brīža, neatkarīgi no tā vai pārkāpums ir, vai nav izbeigts, veicina arī tiesisko skaidrību par „spēles noteikumiem” tirgū.

2006.gadā lielākā uzmanība tika veltīta 2004. un 2005.gadā uzsākto lietu izmeklēšanas pabeigšanai, kas arī tika izdarīts. Konkurences padome, izmeklējot Konkurences likuma 11. un 13.panta iespējamus pārkāpumus, 2006.gadā pieņēma lēmumus 13 lietās, kas bija uzsāktas 2004., 2005.gadā. Līdztekus tam, gan balstoties uz saņemtajiem iesniegumiem, gan pēc iestādes iniciatīvas 2006.gadā tika uzsāktas arī

daudzas jaunas lietas par Konkurences likuma 11. un 13.pantu pārkāpumiem. Un astoņās lietās, kas tika ierosinātas 2006.gadā par Konkurences likuma 11. un 13.panta pārkāpumiem, izmeklēšana arī tika pabeigta, bet, izskatot septiņus iesniegumus, tika konstatēts, ka lietas ierosināšana nebūtu pamatota, un tika pieņemti lēmumi neierosināt lietu izpēti.

Vienlaikus jāatzīmē, ka būtiski ir pieaudzis izvērtēto apvienošanās ziņojumu skaits. 2006.gadā, salīdzinājumā ar 2005.gadu, ir izvērtēti 22 apvienošanās ziņojumi un pieņemti trīs lēmumi par tirgus dalībnieku sodīšanu par apvienošanās nepaziņošanu.

Vienlaikus 2006.gadā tika īstenoti uzraudzības pasākumi vairākos tirgos, gan pabeidzot jau 2005.gadā uzsāktos uzraudzību pasākumus (piena tirgus uzraudzība), gan turpinot 2005.gada beigās uzsākto tirgu uzraudzību (piemēram, cementa tirgū), kā arī tika uzsākti uzraudzības pasākumi jaunos tirgos (piemēram, dzelzceļa tirgū, ceļu būves tirgū).

Veicot konkurences aizsardzības pasākumus 2006.gadā, it īpaši attiecībā uz smagākajiem Konkurences likuma pārkāpumiem (aizliegtas vienošanās un dominējošā stāvokļa ļaunprātīga izmantošana), **lietas izmeklēšanas termiņu samazināšana** tika veikta gan efektīvāk izmantojot administratīvos resursus, gan pilnveidojot izmeklēšanas metodes un darbinieku iemaņas.

Konkurences padomes proaktīvai darbībai ir būtiska nozīme smagāko pārkāpumu novēršanā. Vieglāko Konkurences likuma pārkāpumu (piemēram, negodīga konkurence, vertikāli ierobežojumi) izskatīšana vairumā gadījumu vienlīdz iespējama, gan administratīvā procesa ietvaros Konkurences padomē, gan civilprocesā civiltiesā, kur ieinteresētā persona ir tiesīga vērsties ar pieteikumu, papildu pieprasot arī zaudējumu atlīdzību. Savukārt smagāko Konkurences likuma pārkāpumu atklāšana ir gandrīz neiespējama bez objektīva izmeklēšanas procesa un administratīva rakstura izmeklēšanas metožu izmantošanas pierādījumu iegūšanai.

Proaktīva darbība, kas ietver jebkuru tirgus izzināšanas pasākumu kopumu, ir balstīta uz tirgus analīzi un to pazīmju identificēšanu un izvērtēšanu, kuras varētu norādīt uz problēmām un to cēloņiem nozarē (tirgū), t.sk., uz iespējamiem pārkāpumiem. Turklāt proaktīva darbība neaprobežojas vienīgi ar pārkāpumu konstatēšanu un vainīgo sodīšanu. Aktīvāki konkurences aizsardzības pasākumi var mudināt tirgus dalībniekus neveikt vai izbeigt pārkāpumu vēl pirms Konkurences

padome to atklājusi. Ja iestāde proaktīvi vērtē tirgus tendences un nepieciešamības gadījumā pēc savas iniciatīvas reaģē, ja tās liecina par konkurences kropļošanu, netieši var veicināt konkurences pārkāpumu mazināšanos.

Svarīgs priekšnoteikums smagāko Konkurences likuma pārkāpumu izmeklēšanai un proaktīvu darbību veikšanai ir sadarbība ar citām valsts un pašvaldību iestādēm, iegūstot nepieciešamo informāciju. Atsevišķās 2006.gadā izmeklētās karteļu izmeklēšanas lietās, kas attiecās uz iestāžu rīkotajiem konkursiem, ir notikusi sadarbība ar valsts un pašvaldību iestādēm, pieprasot un iegūstot būtiskus pierādījumus lietā. Minētais sekmē arī **izmeklēšanas procesa optimizēšanu**.

Tomēr Konkurences padomes iespējas veikt proaktīvas darbības ir tieši atkarīgas no izskatāmo iesniegumu skaita. Bieži tie attiecas uz vieglākiem Konkurences likuma pārkāpumiem vai balstīti uz tirgus dalībnieka apgalvojumiem par aizdomām par iespējamu pārkāpumu, kuras iestādei ir jāpārbauda, bet izpētes gaitā tās neapstiprinās.

Tādējādi iestādes mērķis 2006.gadā, kā arī turpmāk, ir iespēju robežās veikt aktīvāku iesniegumu izvērtēšanu pirms lietas ierosināšanas un novērtēšanu, vai iesniedzēja sniegtā informācija ir pietiekami pamatota, lai uzsāktu izmeklēšanu. Pēc iespējas pilnīgāka iesniedzēja aizdomu pamatotības pārbaude ļautu novērst padziļinātas izmeklēšanas uzsākšanu gadījumos, kad tā nebūtu nepieciešama.

Tā kā spēkā esošā Konkurences likuma redakcijā ietvertais termiņš - 30 dienas ieinteresētās personas iesnieguma izskatīšanai par Konkurences likuma pārkāpumiem - ir nepietiekams, lai veiktu nepieciešamās papildu informācijas iegūšanu un apstākļu izvērtēšanu, tad normatīvās **bāzes pilnveidošanas ietvaros** Konkurences likuma grozījumos ir ierosināts noteikt termiņu - 60 dienas.

2006.gadā Konkurences padome ir pastāvīgi darbojusies, **iesniedzot priekšlikumus normatīvās bāzes pilnveidošanai**. Konkurences padome 2006.gadā ir pastāvīgi darbojusies Konkurences likuma grozījumu izstrādē. Izstrādātie grozījumi ļautu efektīvāk veikt konkurences aizsardzības pasākumus, detalizētāk fiksētu Konkurences padomes tiesības un pienākumus. Normatīvo aktu grozījumi ir balstīti uz Konkurences padomes praksē jau atklātām nepilnībām likumdošanā, nozares (tirgu) uzraudzības pasākumos konstatētajām problēmām, ES un citu valstu praksi konkurences tiesību piemērošanā. Normatīvo aktu grozījumi vairākkārtīgi tika apspriesti un izdiskutēti ar tirgus dalībniekiem un tirgus dalībnieku apvienībām, un citām nevalstiskajām organizācijām.

2.2. Konkurences veicināšana

Līdz 2006.gadam iestādei ierobežoto resursu dēļ nebija iespējams sistemātiski pievērsties tirgus sektoru uzraudzībai un konkurences kultūras veidošanai sabiedrībā. Pārskata gadā abās jomās uzsākts nozīmīgs darbs, kura ietvaros turpmākajā iestādes apstiprinātās stratēģijas laikposmā plānots izveidot atsevišķas programmas. Primāri Konkurences padomes interešu lokā saglabājas tie sektori, kas vistiešākajā veidā ietekmē patērētāju pirkstspēju un kur turpinās tirgus liberalizācijas procesi.

Efektīva konkurences aizsardzība un konkurences veicināšana lielā mērā ir atkarīga no tā, cik aktuāli informācijas avoti un precīzi dati ir Konkurences padomes rīcībā. Tie ļauj laikus atklāt vai novērst iespējamās tirgus deformācijas. Viens no veidiem, kā iegūt padziļinātu pārskatu par konkurences situāciju dažādos sektoros, ir tirgus pētījumu veikšana.

Lai nodrošinātu mērķtiecīgu visaptverošas informācijas ieguvu par konkurences situāciju dažādos tirgos, apkopošanu un analīzi ilgtermiņā, 2006.gadā Konkurences padome definējusi tautsaimniecības nozares un tirgus sektorus, kuriem nepieciešams pievērst īpašu uzmanību. Ar ārštata ekspertu palīdzību veikti septiņi apjomīgi ekonomiskie pētījumi, lai iegūtu bāzes datus par konkurenci veicinošiem vai bremzējošiem faktoriem. Tie veikti par tendencēm gaļas un tās produktu ražošanas tirgū, graudu un to produktu ražošanas tirgū, piena un tā produktu ražošanas tirgū, būvniecības tirgū, nemetālisko minerālu izstrādājumu ražošanas tirgū, zivju un to produktu ražošanas tirgū, transporta un sakaru tirgū. Pētījumu mērķis ir noteikt, kādas ir konkurences tendences tautsaimniecības attīstībai nozīmīgās nozarēs, kā arī, balstoties uz analīzes rezultātiem, sniegt priekšlikumus par nepieciešamajām izmaiņām normatīvajos aktos, kas varētu veicināt konkurenci.

Viena no galvenajām problēmām saistībā ar pētījumu veikšanu ir nepietiekams pārskatāmais laikposms, lai izdarītu visaptverošus secinājumus par analizētajām nozarēm. Tas nozīmē, ka nepieciešama pēctecīga pētījumu turpināšana, īpaši „jūtīgākajos” tirgos. Taču vienlaikus nepieciešams veikt tirgus uzraudzību arī citos sektoros, kas patērētājiem ir ārkārtīgi svarīgi.

Lietu izpētes gaitā ne reizi vien atklājies, ka aizvien grūtāk ir iegūt nozaru ekonomiskos rādītājus, turklāt dažādu avotu sniegtie dati nereti būtiski atšķiras. Tādēļ

nepieciešama valsts pārvaldes institūciju savstarpēja sadarbība nepieciešamās informācijas sniegšanā, datu ieguvē un apkopošanā.

Attiecībā **uz konkurences veicināšanu tirgos, kuros tās nav vai tā ir nepietiekama**, Konkurences padome īpašu vērību veltījusi valsts pārvaldes iestāžu izstrādājamiem tiesību aktiem, sniedzot par tiem savus atzinumus, kā arī līdzdarbojoties nacionālās likumdošanas bāzes pilnveidošanā.

Viena no nozarēm, kur identificētas konkurences problēmas, ir mazumtirdzniecība, un būtisks devums tās sakārtošanā bija izstrādātie Grozījumi Konkurences likumā par būtiskas ietekmes jēdziena iedibināšanu un piemērošanu. Īpaši atzīmējama ir Konkurences padomes aktīva līdzdalība arī citām nozarēm būtisku normatīvo aktu projektu izstrādē, piemēram, Pasta likums, Dzelzceļa likums, it īpaši ņemot vērā šo monopolnozaru atvēršanas konkurencei aktualitāti, Grozījums Ministru kabineta 2005.gada 22.marta noteikumos Nr.195 „Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas garantijas fonda izveidošanas, uzkrāšanas un administrēšanas kārtība”, “Īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likums” “Grozījumi Notariāta likumā” u.c. Jānorāda, ka Konkurences padomes iesniegtie priekšlikumi vai iebildumi daudzviet rosinājuši plašas diskusijas ar atbildīgajām institūcijām, kuru rezultātā konkurenci deformējošās normas tikušas atceltas.

Tomēr minēto atzinumu sniegšana par tiesību aktu projektiem, lai gan tiek veikta regulāri, aptverot iespējami plašu nozaru un tirgus sektoru spektru, iezīmējusi nepieciešamību pēc šā procesa efektīvizēšanas. Tāpēc 2007.gada sākumā plānots pilnveidot kārtību, kādā notiek darbs ar valsts pārvaldes iestāžu izstrādājamiem tiesību aktiem, tādējādi nodrošinot normatīvās bāzes sakārtošanu.

Lai uzlabotu sabiedrības izpratni par konkurences pozitīvo ietekmi uz sabiedrības labklājību, pārskata gadā daudz paveikts uzņēmēju, juridisko pakalpojumu biroju pārstāvju, valsts un pašvaldības iestāžu darbinieku, profesionālo organizāciju, plašsaziņas līdzekļu informēšanas un izglītošanas jomā. Ja līdz šim sabiedrībā valdīja priekšstats, ka kopumā par Konkurences padomes aktualitātēm ir visai maz informācijas, tad minētajām aktivitātēm pārskata gadā raksturīgākās iezīmes kopumā ir regularitāte un intensitāte, kā arī aizvien lielāka Konkurences padomes atvērtība sabiedrībai. 2006.gadā lielu ieguldījumu sabiedrības izglītošanā un iestādes pieredzes bagātināšanā devis sadarbībā ar Vācijas Federālo Ekonomikas un tehnoloģiju ministriju realizētais ES Pārejas programmas (Transition Facility)

Twinning Light projekts „Konkurences padomes administratīvās spējas nostiprināšana konkurences likumdošanas ieviešanas un konkurences politikas atbalsta pasākumu (*advocacy*) īstenošanai”, organizējot apmācību programmu Latvijas valsts pārvaldes iestāžu, patērētāju, uzņēmēju un nevalstisko organizāciju pārstāvjiem. Pasākumu gaitā gūta pārlicība, ka konkurences veicināšanai būtiski ir, lai Konkurences padome rastu sabiedrotos sabiedrībā, veidojot atgriezenisko saikni ar uzņēmējiem un to asociācijām, tiesnešiem, žurnālistiem utt. Radīts pamats konkurences atbalsta pasākumu ieviešanas sistēmas izstrādei, ko plānots realizēt 2007.gadā.

2.3.Konkurences padomes lomas nostiprināšana ES tiesību aktu izstrādē, izpildē un starptautiskajās organizācijās un tīklos

Lai pilnībā izmantotu iespējas, ko sniedz Konkurences padomes dalība ES un pasaules konkurences iestāžu tīklos, viens no iestādes darbības virzieniem 2006.gadā bija vērsts gan uz tās lomas stiprināšanu ES tiesību aktu izstrādē un izpildē, gan labās prakses pārņemšanu no ES un pasaules konkurences iestādēm.

Atbilstoši šim darbības virzienam ir turpinājusies sadarbība ar ES un citu valstu konkurences aizsardzības iestādēm kopīgu lietu izmeklēšanā un pieredzes apmaiņā, kā arī bijusi aktīva dalība EK dokumentu apspriešanā. Kopumā darbības sfēras, kurās Konkurences padome aktīvi piedalās, ir paplašinājušās. 2006.gadā Konkurences padomes pārstāvji ir darbojušies tādās ECN (*European competition network*) darba grupās kā, piemēram, gaisa satiksmes darba grupā, konkurētspējas un izaugsmes augsta līmeņa darba grupā, brīvo profesiju pakalpojumu apakšgrupā, darba grupā par sodu noteikšanas jautājumiem, konkurences ekonomistu darba grupā, finanšu pakalpojumu darba grupā, jūras pārvadājumu apakšgrupā, SEPA ieviešanas uzraudzības apakšgrupā, farmācijas apakšgrupā, informācijas un komunikācijas apakšgrupā, kā arī Eiropas valsts atbalsta regulējuma forumā.

Konkurences padome ir paudusi savu nostāju par Somijas ES prezidentūras dokumentu par konkurences īstenošanu ES dalībvalstīs, kā arī piedalījies EK ziņojuma projekta „Nacionālo konkurences iestāžu konkurences popularizēšanas un ieviešanas aktivitātes profesionālo pakalpojumu jomā” (*Competition advocacy and enforcement activities by National Competition Authorities in the area of Professional Services*) un dokumenta par konkurenci lidostās apspriešanā, kas darba

grupai ir jāizstrādā saskaņā ar EK doto uzdevumu, kā arī ziņojuma par situāciju aptieku tirgū apspriešanā.

Iestādes darbinieki ir piedalījušies trešajā Baltijas valstu Konkurences iestāžu konferencē Viļņā, EDSO rīkotajā seminārā par konkurences politikas jautājumiem un pasākumā „Konkurences globālais forums”, ICN (*International competition network*) rīkotajos semināros par kartelēm, Zviedrijas konkurences institūcijas organizētajā pasākumā „Par un pret informācijas apmaiņu”, Turcijas konkurences institūcijas organizētajā starptautiskajā konferencē, kas veltīta daudzpusējo aspektu un vienoto principu par biznesa prakses ierobežojumiem un to kontroles noteikumu piemērošanu. Konkurences padomes darbinieki ir iepazinušies ar Vācijas konkurences iestādes pieredzi konkurences tiesību nodrošinājuma jomā.

Konkurences padomē darbinieku kvalifikācijas izaugsmi apstiprina fakts, ka tie kā eksperti ir piedalījušies tehniskās palīdzības projektā Azerbaidžānai.

Kā viena no būtiskākajām problēmām, kas ierobežo vēl aktīvāku sadarbību ar EK un citu valstu konkurences aizsardzības iestādēm, ir ierobežota resursu pieejamība. Turklāt ne tikai ierobežotie finanšu līdzekļi komandējumu nodrošināšanā, bet tieši darbinieku resursu ziņā. Jo aktīva to dalība starptautiskos projektos samazina iestādes kapacitāti aktuālo konkurences uzraudzības jautājumu risināšanā Latvijā.

Atbilstoši Konkurences padomes darbības stratēģijas 2007.-2009.gada pamatnostādņēm, kuru realizācija jau uzsākta 2006.gadā, darbība šajā virzienā rada potenciālu preventīvi pasargāt tirgu no iespējamiem kropļojumiem nākotnē.

2.4. Normatīvo aktu pilnveidošana

Latvijas normatīvie akti

2006.gadā ir izstrādāts likumprojekts „Grozījumi Konkurences likumā”. Likumprojekta mērķis ir novērst Konkurences likumā esošās nepilnības un uzlabot konkurences tiesību piemērošanu. Konkurences likuma grozījumi paredz Konkurences padomei plašākas iespējas vērsties pret dominējošā stāvokļa un būtiskas ietekmes ļaunprātīgu izmantošanu, kā arī nākotnē pievērsties būtiskāku pārkāpumu izmeklēšanai. Spēkā esošajā Konkurences likuma (turpmāk likums) redakcijā ietvertās normas pilnībā nenodrošina efektīvas konkurences politikas īstenošanu. Likuma grozījumu projekts paredz:

- precizēt dominējošā stāvokļa definīciju;
- skaidrāk definēt Konkurences padomes Biroja tiesības, veicot likumā jau paredzētās izmeklēšanas darbības;
- papildināt likumu ar tirgus uzraudzības un likuma pārkāpumu izmeklēšanas darbību protokola sastādīšanas kārtību;
- precizēt kārtību, kādā Konkurences padome var atļaut 11. pantā pirmajā daļā minētās vienošanās;
- precizēt tirgus dalībnieku apvienošanās veidus;
- ieviest saīsināta ziņojuma par apvienošanas iesniegšanas iespēju;
- nodot atsevišķu negodīgas konkurences pārkāpumu konstatēšanas tiesības tiesai;
- precizēt Konkurences padomes tiesības attiecībā uz lietas neierosināšanu;
- noteikt, ka Konkurences padomes lēmuma pārsūdzēšana neaptur tā izpildi, izņemot lēmuma izpildi daļā par soda uzlikšanu;
- noteikt, ka uz Konkurences padomi netiek attiecināts Valsts civildienesta likums.

2006.gada 25.aprīlī ir pieņemti MK noteikumi Nr. 317 „Par atsevišķu horizontālo sadarbības vienošanos atbrīvošanu no Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā noteiktā vienošanās aizlieguma”. Horizontālās sadarbības vienošanās ir vienošanās starp esošiem vai potenciāliem konkurentiem par kopīgas darbības veikšanu, lai efektīvizētu saimniecisko darbību, piemēram, vienošanās par kopīgu preces iepirkumu vai vienošanās par kopīgu preces ražošanu. Šādu vienošanos slēgšana veicina mazo un vidējo uzņēmumu konkurētspējas palielināšanos, taču, ja ar šādu vienošanos vai vienošanos tīklu tiek aptverta liela tirgus daļa, var iestāties konkurences kavēšana, ierobežošana vai deformēšana. Ministru kabineta noteikumi nosaka atsevišķus horizontālo sadarbības vienošanos veidus, kuri tiek atbrīvoti no vienošanās aizlieguma, un tirgus daļu sliekšņus, kurus nepārkāpjot, automātiskais atbrīvojums tiek piemērots.

2007. gadā ir plānots turpināt darbu pie Konkurences likuma grozījumu pilnveidošanas un virzīšanas valdībā un parlamentā, kā arī tiks izstrādāti MK noteikumu „Noteikumi par jūras pārvadātāju vienošanos atbrīvošanu no Konkurences likumā noteiktā vienošanās aizlieguma” grozījumi atbilstoši 2006.gadā pieņemtajām ES regulām šajā jomā.

ES normatīvie akti

2006.gadā pieņemtie tiesību akti

Veicot reformas konkurences regulējumā transporta jomā, lai liberalizētu aviopārvadājumus, Eiropas Komisija (turpmāk –Komisija) 2006.gada 28.septembrī ir pieņēmusi Regulu Nr. 1459/2006 *par Līguma 81. panta 3. punkta piemērošanu dažām nolīgumu un saskaņotu darbību kategorijām attiecībā uz apspriedēm par pasažieru pārvadājumu tarifiem regulārās gaisa satiksmes līnijās un laika nišu sadali lidostās, kas atceļ atbrīvojumu no vienošanās aizlieguma apspriedēm par laika nišu sadali lidostās un apspriedēm par tarifiem pasažieru un viņu bagāžas pārvadājumiem.*

2006.gada 25.septembrī Padome pieņēma Regulu Nr. 1419/2006, *ar kuru atceļ Regulu Nr. 4056/86, kas paredz detalizētus noteikumus par Līguma 85. un 86. pantu piemērošanu attiecībā uz jūras pārvadājumiem, un ar kuru groza Regulu Nr. 1/2003 attiecībā uz tās darbības jomas paplašināšanu, iekļaujot kabotāžas un starptautisko līgumreisu kuģu pakalpojumu.* Ar šīs regulas pieņemšanu jūras pārvadājumi tiek pakļauti vispārējam konkurences regulējumam, kā arī tiek atcelts atbrīvojums no vienošanās aizlieguma attiecībā uz līnijpārvadātāju konferences dalībnieku vienošanām.

2006. gada 24. jūlijā tika pieņemta jauna Padomes Regula Nr. 1184/2006, *kura piemēro konkrētus konkurences noteikumus lauksaimniecības produktu ražošanai un tirdzniecībai* kā kodificēta versija iepriekš spēkā esošajai Padomes regulai Nr.26/1962, kas savulaik ir tikusi būtiski grozīta.

Komisija 2006.gadā ir pieņēmusi jaunas *Vadlīnijas sodu noteikšanai par EK Dibināšanas līguma 81.panta un 82.panta pārkāpumiem*, kuras aizstāj 1998.gadā pieņemto dokumentu. Jaunās Vadlīnijas maina līdzšinējo naudas soda noteikšanas kārtību un paredz, ka soda nosaka līdz 30 % apmērā no uzņēmuma viena gada apgrozījuma konkrētajā preču vai pakalpojuma segmentā, kas tieši vai netieši ir saistīts ar pārkāpumu, taču nepārsniedzot 10% no uzņēmuma kopējā apgrozījuma iepriekšējā finanšu gadā. Ja uzņēmums nelikumīgās darbības ir veicis ilgāk par gadu, naudas soda apmēru reizina ar pārkāpuma ilgumu gados. Lai atturētu uzņēmumus no dalības karteļos un cita veida aizliegtās vienošanās, Vadlīnijas nosaka jaunu soda veidu – tā saucamo „iestāšanās maksu” (*entry fee*). Tas nozīmē, ka neatkarīgi no

pārkāpuma ilguma soda apmēram pieskaita arī 15-25 % no uzņēmuma apgrozījuma attiecīgās preces vai pakalpojuma segmentā par pēdējo gadu, kad uzņēmums bija iesaistījies Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 81. vai 82.panta pārkāpumā. Jaunās vadlīnijas paredz arī daudz plašākas soda palielināšanas iespējas par atkārtotiem pārkāpumiem.

Lai veicinātu uzņēmumu izstāšanos no karteļiem, 2006. gadā Komisija ir izdevusi jaunu *Paziņojumu par atbrīvojumu no naudas soda un naudas soda samazināšanu karteļu vienošanos lietās*, jeb „t.s., „ieciētības programmu”. Uzņēmumu var atbrīvot no naudas soda, ja tas pirmais iesniedz būtiskus pierādījumus karteļa lietā, ir pārtraucis dalību kartelī un aktīvi sadarbojas ar Komisiju lietas izmeklēšanā. Arī citi kartelī iesaistītie uzņēmumi var pretendēt uz soda naudas samazinājumu līdz pat 50 %, ja iesniedz būtiskus pierādījumus, kas papildina Komisijas rīcībā esošo informāciju. Paziņojums precizē to informācijas apjomu, kurš tiek uzskatīts par nepieciešamu, lai Komisija varētu piešķirt atbrīvojumu no naudas soda vai naudas soda samazinājumu, kā arī pasākumus, kas pasargātu informācijas sniedzējus no civiltiesiskām prasībām par zaudējumu atlīdzību.

Tiesību aktu projekti

Komisija ir izstrādājusi un 2006.gada 28. septembrī ir izsludinājusi sabiedriskajai apspriešanai *Paziņojuma par Eiropas Komisijas jurisdikciju apvienošanās lietās* projektu. Šis Komisijas paziņojums aizstās četrus tās iepriekš izdotos paziņojumus par koncentrācijas jēdzienu, par pilnīgi funkcionējoša kopuzņēmuma jēdzienu, par koncentrācijā iesaistīto uzņēmumu noteikšanu un apgrozījuma aprēķināšanu. Jaunais paziņojuma projekts konsolidē četrus iepriekšminētos paziņojumus, kā arī precizē tos, ņemot vērā Apvienošanās regulas Nr. 139/2004 prasības, kā arī pēdējos Komisijas lēmumos un Eiropas Kopienu tiesas spriedumos pausto nostāju.

Komisija 2005.gadā ir izstrādājusi Zaļo grāmatu, kurā ir pievērsta uzmanība zaudējumu atlīdzināšanas prasību iesniegšanas nosacījumiem privāttiesiskā kārtībā sakarā ar EK Dibināšanas līguma 81. un 82. pantu pārkāpumiem, vēršoties ar civilprasību valstu nacionālajās tiesās, prasot atzīt darījumu par spēkā neesošu vai prasot zaudējumu, kas radušies konkurences tiesību pārkāpuma rezultātā, atlīdzību. 2006. gada pavasarī notika Zaļās grāmatas sabiedriskā apspriešana un šobrīd Komisija turpina darbu pie šī dokumenta. 2006.gadā ir notikusi arī sabiedrības viedokļa

uzklausīšana par *Vadlīniju par Līguma 82.panta piemērošanu pārkāpumiem, kas izpaužas kā izslēdzošas darbības*, un Komisija turpina darbu pie dokumenta pilnveidošanas.

3.Konkurences padomes darbības rezultāti 2006. gadā

3.1.Aktuālo tirgu uzraudzība

Vairāku apvienošanās lietu ietvaros tika veikts plaši un apjomīgi tirgus pētījumi (maizes tirgus, zivju eļļas tirgus, būvmateriālu vairumtirdzniecības un mazumtirdzniecības tirgus). Tie ir svarīgi, lai raksturotu konkurences apstākļus attiecīgajos tirgos, īpaši pārtikas produktu tirgos, kur nepārtraukti notiek koncentrācija. Tirgus pētījumi liecina, ka ir cēloņsakarība starp mazo ražotāju slikto finansiālo stāvokli un mazumtirdzniecības tirgus koncentrāciju. Īpaši spilgti tas parādījās maizes tirgū, kur laiku pa laikam pazūd kāds ražotājs. Situāciju vēl pasliktina fakts, ka arī mazie veikali iekļaujas tā sauktajās iepirkuma grupās, kur daļēji tiek veikts preču centralizēts iepirkums un tādējādi mazie ražotāji pamazām tiek izspiesti arī no salīdzinošiem nelielo veikalu apgādes ar produkciju.

Pārskata gadā vairākas lietas bija saistītas ar preses tirgu, kurās tieši vai netieši ir iesaistīta komercsabiedrība SIA „Preses serviss”, kas 2006.gadā bija kļuvusi praktiski par vienīgo preses vairumtirgotāju Latvijas teritorijā. Līdz ar to šajās tirgū praktiski nav konkurences. Tika uzsākta arī preses tirgus uzraudzība. Jāsecina, ka Latvijā vēl joprojām preseī ir saglabājušās fiksētās mazumtirdzniecības cenas un nākotnē būtu jādomā, kā šo situāciju mainīt.

Piena produktu tirgus

Konkurences padome ir secinājusi, ka vidējā piena iepirkuma cenai ir tendence pieaugt, taču šī tendence ir vienmērīga un nav novērots krass cenas pieaugums vai kritums. Vērtējot piena produktu cenu izmaiņas, Konkurences padome ir secinājusi, ka tās rīcībā esošā informācija neliecina par aizliegtās vienošanās pazīmēm piena pārstrādātāju tirgū laika posmā no 2004. gada janvāra līdz 2005. gada decembrim. Faktiskais lielveikalu uzcenojums pienam izpētes periodā bija sasniedzis un pat pārsniedzis 100%.

Konkurences padome konstatēja, ka biezpiena realizācijas tirgū ir novērojama lielveikalu vara attiecībā uz galaprodukta cenu veidošanos. Lielveikalu tīkli, nosakot uzcenojumu pienam un biezpienam, vairākumā gadījumu nevadās pēc iepirkuma cenu svārstībām, bet nosaka cenas individuāli, ievērojot savas cenu politikas principus. Atsevišķos gadījumos, kad iepirkuma cenas lielveikalos tiek paaugstinātas, lielveikalu uzcenojums tiek noteikts neproporcionāli iepirkuma cenas paaugstināšanai, tādējādi gūstot lielāku peļņu.

Neraugoties uz to, ka piena pārstrādātāju radītā pievienotā vērtība un izmaksas ražošanas procesā ir būtiski lielākas nekā piena tālākpārdošanas procesā, mazumtirdzniecībā, lielveikalu gūtā peļņa uz attiecīgā produkta vienību ir būtiski lielāka, kas liecina par nevienlīdzīgu spēku samēru tirgū starp piena pārstrādātājiem un diviem lielākajiem tirgotājiem. Minētais apstiprina Konkurences padomes iepriekš paustās bažas par lielveikalu iepirkuma varu un nepieciešamību radīt mehānismu, kas novērstu ļaunprātīgu šīs varas izmantošanu.

Degvielas mazumtirdzniecības tirgus

2006. gadā ir paātrinājušies tirgus dalībnieku apvienošanās procesi, kuros lielākie tirgus dalībnieki pārņem savā īpašumā vai nomā mazāku tirgus dalībnieku degvielas uzpildes stacijas (DUS). Šo procesu rezultātā vairumā konkrēto tirgu trīs galvenie tirgus līderi – SIA „Latvija Statoil”, SIA „Neste Latvija” un SIA „Lukoil Baltija R” - ir ieguvuši tirgus daļas, kuras, kopā ņemot, ir pietiekamas, lai radītu kolektīva dominējoša stāvokļa ļaunprātīgas izmantošanas risku.

Konstatēts, ka AS “Mažeikū nafta” un tās meitas uzņēmuma SIA “Mažeikū nafta Tirdzniecības nams” loma degvielas piegādēs Latvijā pakāpeniski mazinās, bet pieaug SIA „Latvija Statoil” loma benzīna piegādēs un SIA „Neste Latvija” un SIA „Lukoil Baltija R” loma dīzeļdegvielas piegādēs.

Mazo un vidējo degvielas tirgotāju ekonomiski pamatotas iespējas patstāvīgi ievest degvielu Latvijā ir stipri ierobežotas un tās nepieaug. Galvenie šķēršļi - finansiālo līdzekļu nepietiekamība terminālu nomai, iegūšanai īpašumā vai izbūvei un ievērojamie darbības apjomi, kas nepieciešami, lai gūtu ekonomiju no liela apjoma degvielas iepirkumiem ārvalstīs un to glabāšanas nodrošināšanas terminālos;

terminālu īpašnieku nepietiekamā ieinteresētība tos iznomāt gan normatīvajos aktos noteikto prasību dēļ, gan arī savstarpējās konkurences dēļ.

Mazo degvielas tirgotāju kooperēšanās iespējas degvielas iepirkumiem savukārt ir apgrūtinātas ar normatīvo aktu prasībām degvielas ieviešanai Latvijā, ar degvielas tirgotāju savstarpējo konkurenci, kā arī nelielo ekonomisko efektu, ko, ņemot vērā papildu izmaksas, dod degvielas iepirkumi ārvalstīs. Rezultātā pieaug mazo un vidējo tirgotāju degvielas iepirkumi no tirgus līderiem.

Pēdējos gados starp degvielas tirgotājiem ir vērojama klientu piesaistīšanas tendence konkrētā tirgotāja DUS tīklam ar īpašiem piedāvājumiem - izmantojot degvielas kartes un degvielas talonus, pircējiem attiecīgā tirgotāja DUS (un bieži vien arī tā sadarbības partneru DUS) tiek piedāvātas īpašas atlaides degvielas, kā arī citu preču un pakalpojumu iegādei. Tas ir vēl viens veids, kādā lielākie degvielas tirgotāji iegūst papildu priekšrocības. Lai vairotu savu konkurētspēju, degvielas tirgotāji aizvien plašāk slēdz savstarpējus līgumus par degvielas karšu un/vai degvielas talonu apkalpošanu, lai vairotu to pielietojamības plašumu un pievilcību klientu acīs vai gūtu kādu labumu no iesaistīšanās citu tirgotāju DUS tīklos.

Cementa tirgus

2006.gadā Konkurences padome turpināja cementa tirgus uzraudzību. Cementa tirgum ir raksturīga struktūra ar izteikto tirgus līderi - vietējo ražotāju SIA „Cemex”, kura piedāvājuma īpatsvars veido aptuveni divas trešdaļas no visa piedāvājuma apjoma tirgū. Ievestā cementa īpatsvars attiecīgi veido aptuveni trešdaļu no visa piedāvājuma apjoma Latvijā. Latvijas ražotājs un ārvalstu cementa importētāji cementu piegādā gan mazumtirdzniecības veikalos, gan uzņēmumiem, kuri izmanto cementu betona un tā izstrādājumu ražošanā. Tirgum ir raksturīga piedāvājuma neesamība no rietumu valstu ražotājiem, kas ir skaidrojams ar augstām cementa transportēšanas izmaksām, kas stipri palielina rietumvalstu ražotāju cementa cenu. Konkurences situācijas raksturīga iezīme cementa tirgū ir tā, ka pieprasījums pārsniedz piedāvājumu. Tādējādi konkurence cementa tirgū starp cementa piegādātājiem nav pietiekama.

Cementa tirgum ir arī raksturīga atkarība no importa piegādātājiem, jo vietējais ražotājs nodrošina pieprasījumu tikai 60-70%. Ja kaimiņvalstīs cementa cenu līmenis pārsniedz cenu līmeni Latvijā, cementa piegādātājiem kļūst ekonomiski

izdevīgāk cementu pārdot tajās valstīs. Cementa ražošanas apjomus nav iespējams palielināt strauji īstermiņa periodā, turklāt ir prognozējams pieprasījuma pēc cementa pieaugums. Tāpēc pieprasījuma un piedāvājuma līdzsvars, kā arī atkarība no importētā cementa turpināsies līdz 2008.gadam, kad plānots pabeigt Brocēnu cementa rūpnīcas rekonstrukciju. Ievērojot vietēja ražotāja plānus attīstīt betona ražošanas virzienu Latvijā, t.i., vertikāli integrētās ražošanas attīstīšana, ir prognozējama vietējā ražotāja tirgus varas palielināšana. Tirgus struktūra ar izteikto tirgus līderi, īpaši apstākļos, kad ir vērojams cementa deficīts, rada lielu tirgus varas ļaunprātīgas izmantošanas risku.

Arhitektūras pakalpojumu tirgus

2006.gadā Konkurences padome uz pašiniciatīvas pamata ierosināja divas lietas par iespējamo konkurences tiesību normu pārkāpumu liberālo profesiju pārstāvju savienību darbībās.

Daudzās dalībvalstīs, t.sk. Latvijā, izveidotās liberālo profesiju (juristi, notāri, arhitekti, inženieri, grāmatveži u.tml.) darbību regulējošās tiesību normas un profesiju izstrādātās pašregulācijas normas nav atbilstošas un pamatotas ar indivīda un sabiedrības interesēm saņemt kvalitatīvu pakalpojumu. Šo profesiju pārstāvju sniegto pakalpojumu veidu un kvalitāti ir nepieciešams regulēt ar likuma normām, tomēr šis regulējums nedrīkst ierobežot, deformēt un kavēt konkurenci. Konkurences tiesību normu pārkāpums var izpausties liberālo profesiju pārstāvjiem realizējot pašregulācijas mehānismu. Līdz ar to šādas darbības ir klasificējamas kā aizliegtas vienošanās Konkurences likuma 11. panta izpratnē vai Eiropas kopienas dibināšanas līguma 81. panta izpratnē.

Veicot arhitektūras pakalpojumu tirgus uzraudzību, Konkurences padome izvērtēja Latvijas Arhitektu savienības pieņemtos dokumentus un secināja, ka Latvijas Arhitektu savienības darbības, pieņemot, aktualizējot un nodrošinot *Nolikuma par projektētāju darba un pakalpojumu apmaksu celtniecībā* (ar izmaiņām un papildinājumiem tajā) un *Arhitekta ētikas kodeksa* 2.4.punkta ievērošanu, liecina par Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 81. panta pirmās daļas iespējamo pārkāpumu.

Latvijas Arhitektu savienības pieņemtie lēmumi – Nolikums par projektētāju darba un pakalpojumu apmaksu celtniecībā un Arhitekta ētikas kodeksa 2.4.punkts – aizliedz konkurēt ar cenu un nosaka gan minimālās atlīdzības skalas un minimālās

atlīdzību takses, gan atsevišķos gadījumos konkrēti piemērojamās atlīdzības skalas un atlīdzības takses.

Konkurences padome ierosināja lietu *Par Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 81.panta pirmās daļas iespējamo pārkāpumu Latvijas Arhitektu savienības darbībā*, lietas izpēte turpinās 2007.gadā.

Būvniecības tirgus

Būvniecības nozare ieņem ļoti svarīgu lomu Latvijas tautsaimniecībā. Naudas izteiksmē šīs nozares apgrozījums 2006.gadā (pēc Centrālās statistikas pārvaldes datiem) sasniedza 1131,6 milj. Ls. Saskaņā ar Iepirkumu uzraudzības biroja apkopotiem datiem 2005.gadā par valsts un pašvaldību iepirkumiem bija noslēgti līgumi par kopējo summu 966,9 milj. Ls (38% no tiem par būvniecību), savukārt sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju iepirkumu kopējā noslēgtā līgumu summa bija 529,8 milj. Ls (17% no tiem par būvniecību).

Būvniecības nozarei (arī būvmateriālu ražošanas un izplatīšanas tirgiem) pēdējos gados ir raksturīgs straujš pieprasījuma pieaugums, kuru dažkārt nav iespējams apmierināt. Šāda pieprasījuma un piedāvājuma attiecība no konkurences viedokļa var izraisīt dažādas negatīvas sekas, kā, piemēram, būvniecības pakalpojumu sniedzēju vai piegādātāju tirgus varas nostiprināšanos. Inflācijas apstākļos šo situāciju var izmantot, lai paceltu cenas virs konkurences līmeņa, bez tam deficīta rezultātā izveidojusies piegādātāju tirgus vara nelabvēlīgi ietekmē pakalpojumu kvalitāti.

Konkurences padome 2006.gadā pasūtīja pētījumu „*Konkurence būvniecības tirgū Latvijā*”. Pētījuma ietvaros 44% no aptaujātajiem būvniecības tirgus dalībniekiem atzina, ka praktizē saskaņotas darbības ar konkurentiem valsts vai pašvaldības iepirkumos, līdz ar to var secināt, ka ievērojamā daļā būvniecības pakalpojumu publiskajos iepirkumos, iespējams, notikuši Konkurences likuma pārkāpumi.

Šādai situācijai ir vairāki iemesli – gan tirgus dalībnieku nepietiekamais zināšanu līmenis par to, ka vienošanās ar konkurentiem ir konkurences kavēšana, ierobežošana vai deformēšana, gan pārliecība, ka Konkurences likumā noteikto aizliegumu pārkāpumi netiks atklāti.

Konkurences padome arī izvērtēja Latvijas Būvinženieru savienības pieņemto *Nolikumu par būvinženieru kompetences kategoriju noteikšanu* un izmaiņas un

papildinājumus tajā un secināja, ka Latvijas Būvinženieru savienības darbības, pieņemot, aktualizējot un nodrošinot šo tiesību aktu ievērošanu, iespējams, satur Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 1. punkta un EK dibināšanas līguma 81.panta pirmās daļas pārkāpumus.

Latvijas Būvinženieru savienības pieņemtie lēmumi - *Nolikuma par būvinženieru kompetences kategoriju noteikšanu* sadaļa „Minimālās vienas darba stundas samaksas likmes” un lēmums par izmaiņu apstiprināšanu nolikuma „*Par būvinženieru kompetences kategorijas noteikšanu*” sadaļā „Minimālās vienas darba stundas samaksas likmes” nosaka minimālās pakalpojuma cenas.

Konkurences padome ierosināja lietu *Par Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 1.punkta un Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 81.panta pirmās daļas iespējamo pārkāpumu Latvijas Būvinženieru savienības darbībās*, lietas izpēte turpinās 2007.gadā.

3.2.Konkurences padomes pieņemtie lēmumi

2006. gadā KP pieņēma 90 lēmumus, kas ir vairāk nekā 2005.gadā (68 lēmumi). 24 lēmumi ir par pārkāpuma konstatēšanu, no kuriem 16 lēmumi - par pārkāpuma konstatēšanu un naudas soda uzlikšanu.

Konkurences padomes 2006. gadā pieņemto gala lēmumu skaitu pa pārkāpumu grupām var iedalīt šādi:

Aizliegtās vienošanās - 10 lēmumi, no tiem pieci par pārkāpuma konstatēšanu.

Dominējošā stāvokļa ļaunprātīga izmantošana – 11 lēmumi, no tiem četri par pārkāpuma konstatēšanu.

Uzņēmumu apvienošanās – 28 lēmumi no tiem četri par pārkāpuma konstatēšanu, neiesniedzot ziņojumu pirms apvienošanās;

Negodīga konkurence – 16 lēmumi, no tiem trīs par pārkāpuma konstatēšanu;

Reklāmas likuma pārkāpumi – 25 lēmumi, no kuriem deviņi - par pārkāpuma konstatēšanu, deviņi - par soda uzlikšanu saskaņā ar APK.

Negodīga konkurence	16
Par pārkāpuma konstatēšanu un naudas soda uzlikšanu	3
Par lietas izpētes izbeigšanu	2
Par lietas neierosināšanu	11
Uzņēmumu apvienošanās	28
Par apvienošanās atļaušanu	22
Par apvienošanās atļaušanu, nosakot saistošus noteikumus	1
Par pārkāpuma konstatēšanu un naudas soda uzlikšanu, jo neiesniedza ziņojumu pirms apvienošanās	4
Par lietas neierosināšanu	1
Aizliegtas vienošanās	10
Par pārkāpuma konstatēšanu un naudas soda uzlikšanu	5
Par lietas izpētes izbeigšanu	3
Par lietas neierosināšanu	2
Dominējošā stāvokļa ļaunprātīga izmantošana	11
Par pārkāpuma konstatēšanu un naudas soda uzlikšanu	4
Par lietas izpētes izbeigšanu	3
Par lietas neierosināšanu	4
Reklāmas likuma iespējamie pārkāpumi	15
Par pārkāpuma konstatēšanu	8
Par lietas izpētes izbeigšanu	7
Par lietas neierosināšanu	0
APK lietas	10

Konkurences padomei 2006. gadā Latvijas Republikas tiesās (Administratīvajā apgabaltiesā, Administratīvajā rajona tiesā, Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamentā) izskatīšanā atradās 44 lietas, kurās tika apstrīdēti Konkurences padomes pieņemtie lēmumi un divi Rīgas pilsētas Centra rajona tiesas lēmumi atļaut Konkurences padomei veikt Konkurences likuma 9. panta piektās daļas 4. punktā minētās darbības.

2006. gadā astoņās lietās tika pieņemts galīgais tiesas spriedums, kas uz šo brīdi ir stājies spēkā un lieta ir izbeigta. Sešās lietās tiesa atstāja spēkā Konkurences padomes pieņemto lēmumu, divās lietās tiesa atzina par pamatotu Rīgas pilsētas Centra rajona tiesas lēmumu atļaut Konkurences padomei veikt Konkurences likuma 9. panta piektās daļas 4. punktā minētās darbības.

2006. gadā ar Konkurences padomes lēmumiem uzlikti sodi par 999 850 LVL. Valsts budžetā ir samaksāti šādi sodi par Konkurences padomes lēmumos konstatētajiem pārkāpumiem:

4500 LVL - APK 16.¹³ pants;

1750 LVL - APK 175.⁵ pants;

48650 LVL - KL 15. panta otrā daļa;

3868 LVL -KL 11. panta 1. punkts;

826,38 LVL - KL 11. panta 7. punkts.

3.3. Konkurences likuma pārkāpumu izmeklēšana

Aizliegtās vienošanās

2006.gadā aizliegtajās vienošanās iesaistītajiem uzņēmumiem uzlikts **naudas sods 344 568 latu apmērā**, kas jāieskaita valsts budžetā. Konkurences padome 2006.gada oktobrī ir pieņēmusi divus lēmumus par aizliegtām vienošanām iepirkumu konkursos. Abos gadījumos uzņēmumi iepriekš bija apmainījušies ar informāciju par cenām, saskaņojuši piedāvājumu tāmes un savstarpēji vienojušies par konkursa uzvarētāju. Šādas darbības izslēdz godīgu konkurenci, jo neuzvar labākais un konkurētspējīgākais pretendents, bet gan uzvarētājs tiek izvirzīts „mākslīgi”, savukārt nākamajā konkursā „uzvarētāja” vietu ieņem cits vienošanās dalībnieks. **Jāatzīmē tendence, ka vienošanās par piedalīšanos konkursos visbiežāk satopama tirgos, kuros tiek rīkoti konkursi par pasūtījumiem par lielām summām**, piemēram, celtniecības nozarē.

• **Lieta par vienošanās aizlieguma pārkāpumu „Latvenergo” rīkotā konkursa pretendentu darbībās**

Va/s „Latvenergo” vērsās Konkurences padomē ar iesniegumu izvērtēt iespējamos likuma pārkāpumus SIA „El Plūsma” un SIA „Energoremonts Rīga” darbībās, piedaloties va/s „Latvenergo” organizētajā būvniecības pakalpojumu iepirkumā. Konkursa rīkotājs norādīja, ka abi uzņēmumi ir iesnieguši piedāvājumus ar identiskām piedāvājuma summām, lai gan SIA „El Plūsma” tāmē tika konstatēta aritmētiska kļūda, kuras rezultātā nevajadzēja sakrist piedāvājuma summām.

Izmeklēšanas laikā Konkurences padome veica pārbaudes uzņēmumu telpās un ieguva pierādījumus, ka starp abiem uzņēmumiem ir notikusi informācijas

apmaiņa, kura attiecas uz cenām, t.i., daļa no viena konkursa pretendenta finansiālā piedāvājuma atradās pie otra konkursa pretendenta.

Konkurences padome konstatēja, ka 2005.gadā ir noticis aizliegtas vienošanās pārkāpums SIA „El Plūsma” un SIA „Energoremonts Rīga” darbībās, piedaloties va/s „Latvenergo” izsludinātajā atklātajā konkursā. Pārkāpums izpaudies kā uzņēmumu saskaņota darbība, kuras ietvaros notika informācijas apmaiņa par cenām un tika saskaņota piedalīšanās va/s „Latvenergo” konkursā „Par Rīgas TES TEC-2 ražotnes maģistrālā ugunsdzēsības ūdensvada cauruļvadu nomaiņu”. Lietā iegūtā informācija liecināja, ka tirgus dalībnieku vienošanās mērķis bija radīt tādas konkurences apstākļus, kas neatbilst konkrētā tirgus normāliem apstākļiem, kur katrs pretendents savu piedāvājumu paraksta un konkursam iesniedz rakstveidā, kā arī nodrošina to, lai piedāvājumā ietvertā informācija nav pieejama līdz tā atvēršanas brīdim. Konkurences padome norāda, ka neatkarīgi no tā, vai informācijas apmaiņu veic konkursa pretendenta (juridiskās personas) darbinieks vai cita persona, kurai konkursa pretendents uzdevis sagatavot konkursa piedāvājumu, atbildība par to gulstas uz konkursa pretendentu.

Konkurences padome atzina, ka uzņēmumu darbību rezultātā ir radusies konkurences kavēšana, ierobežošana un deformēšana.

Par konstatēto pārkāpumu Konkurences padome uzlika uzņēmumiem naudas sodu 1% apmērā no to pēdējā finanšu gada neto apgrozījuma: SIA „Energoremonts Rīga” - 133 812 latus un SIA „El Plūsma” - 7 591 latu (Konkurences Padomes 07.09.2006. lēmums Nr. E02-98).

• Lieta par vienošanās aizlieguma pārkāpumu naftas produktu piegādes tirgū

Konkurences padome pēc savas iniciatīvas ierosināja lietu pēc medijos publicētās informācijas par Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja ierosināto krimināllietu pret Daugavpils pilsētas domes izpilddirektoru par dienesta stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu un noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu (t.i., izpilddirektors ar ieinteresētajām personām vienojies, kādām firmām ir jāpiedalās iepirkumos, kādiem jābūt cenu piedāvājumiem, lai attiecīgajos iepirkumos uzvarētu konkrētā firma, kādam jābūt līguma saturam, lai tajos varētu iekļaut pašvaldības uzņēmumiem neizdevīgu sadārdzinājumu).

Izmeklējot lietu, tika konstatēts Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 5.punktā noteiktā aizlieguma pārkāpums SIA KU „NAFTA TRADING”, SIA

„Univents” un SIA „Petroline” darbībās. Konkurences padome konstatēja, ka 2004.gada janvārī SIA KU „NAFTA TRADING”, SIA „Univents” un SIA „Petroline” ir vienojušās par piedalīšanos Daugavpils pašvaldības a/s „Daugavpils siltumtīkli” rīkotajā konkursā par 500 tonnu mazuta piegādi un saskaņojušās piedalīšanās noteikumus, lai nodrošinātu SIA KU „NAFTA TRADING” uzvaru konkursā. Tirgus dalībnieki ar netiešu kontaktu starpniecību veica a/s „Daugavpils siltumtīkli” iesniedzamajos piedāvājumos uzrādāmās mazuta cenas saskaņošanu, tādējādi tika deformēta konkurence, un pasūtītājs bija spiests izvēlēties vienošanās rezultātā mākslīgi noteiktās cenas, nevis brīvas konkurences apstākļos veidotās cenas, kas, iespējams, būtu zemākas.

Ņemot vērā, ka naudas sodi tiek noteikti procentos no pēdējā finanšu gada neto apgrozījuma, Konkurences padome nolēma SIA KU „NAFTA TRADING” uzlikt naudas sodu 200 000 latu apmērā, SIA „Univents” – 23 450 latu apmērā un SIA „Petroline” – 20 000 latu apmērā (Konkurences Padomes 30.12.06. lēmums Nr. E02 - 136).

• Lieta par vienošanās aizlieguma pārkāpumu Jūrmalas pilsētas domes organizētās cenu aptaujas pretendentu darbībās

Konkurences padome ierosināja lietu pēc Iepirkumu uzraudzības biroja ziņojuma par iespējamiem Konkurences likuma pārkāpumiem SIA „Klimata sistēmas”, SIA „Eva Sistēmas”, SIA „E Sistēmas” un SIA „KSTC” darbībās, piedaloties Jūrmalas pilsētas domes organizētajā cenu aptaujā par ventilācijas sistēmas remonta darbiem Kauguru kultūras namā.

Lietas izpētes laikā, veicot pārbaudes uzņēmumu darba telpās, Konkurences padome ieguva pierādījumus, ka cenu aptaujas norises laikā starp SIA „Klimata Sistēmas”, SIA „E Sistēmas”, SIA „Eva Sistēmas” un SIA „KSTC” pastāvēja kontakti attiecībā par cenu aptauju. Lietā tika iegūti pierādījumi, ka pretendenti negatavoja dokumentus (tāmes) cenu aptaujai patstāvīgi un neatkarīgi. Komercsabiedrību tāmēs bija vairākas vienādas kļūdas vai neatbilstības pasūtītāja sagatavotajam tāmes tehniskās specifikācijas paraugam. Komercsabiedrības bija saskaņojušās savu piedalīšanos cenu aptaujā, vienojoties, ka cenu aptaujā uzvarēs SIA „Klimata Sistēmas”. Ar šo vienošanos konkurence Jūrmalas pilsētas domes organizētajā cenu aptaujā tika izslēgta un aizstāta ar pretendentu savstarpēji saskaņotu rīcību. Vienošanās mērķis bija konkurences deformēšana.

Konkurences padome konstatēja Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 5.punkta pārkāpumu un uzlika naudas sodu 1,5% apmērā no katras komercsabiedrības pēdējā finanšu gada neto apgrozījuma: SIA „Klimata sistēmas” – 7 654 latus, SIA „Eva Sistēmas” – 7 883 latus, SIA „E Sistēmas” – 576 latus un SIA „KSTC” – 2 704 latus (Konkurences padomes 18.10.06.lēmums Nr. EO2-119).

Konkurences padome norāda, ka saskaņā ar *„ieciētības programmu”* normatīvie akti - Konkurences likums un Ministru kabineta noteikumi Nr.862 *„Kārtība, kādā nosakāms naudas sods par Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā un 13.pantā minētajiem pārkāpumiem”* (19.10.2004) - paredz iespēju uzņēmumam, kas ir iesaistījies aizliegtā vienošanā ar citiem tirgus dalībniekiem, saņemt atbrīvojumu no soda sankcijām. Atbrīvojums no naudas soda samaksas iespējams tikai gadījumos, ja tirgus dalībnieks, kurš nav bijis konkrētās aizliegtās vienošanās ierosinātājs vai aizliegtajā darbībā tam nav bijusi noteicoša loma, un tas nav spiedis citus tirgus dalībniekus piedalīties aizliegtajā darbībā, informējis Konkurences padomi pirms lietas ierosināšanas, savukārt, ja tas noticis jau pēc lietas ierosināšanas, naudas soda samazinājums, iespējams, sākot no 90%.

Latvijā līdz šim šo iespēju vēl neviens uzņēmums gan nav izmantojis.

2006.gadā Konkurences padome arī veica aktīvu informēšanas kampaņu tirgus dalībniekiem un citiem interesentiem par konkurences tiesībām un to piemērošanu praksē, lai veicinātu sabiedrības izpratni par konkurences jautājumiem. Līdz ar to ir pamats uzskatīt, ka šobrīd ievērojama tirgus dalībnieku daļa ir informēta par konkurences aizsardzības pamatprincipiem.

Dominējošā stāvokļa ļaunprātīga izmantošana

Jebkurā brīvajā tirgū, arī Latvijas, ir tā dalībnieki, kuriem ir dominējošais stāvoklis, t.i., tirgus dalībniekam pieder vismaz 40% tirgus daļas. Atrāšanās dominējošā stāvoklī nav pārkāpums, taču Konkurences likums aizliedz uzņēmumiem šo dominējošo stāvokli izmantot ļaunprātīgi, kavējot iespējamo konkurentu ienākšanu konkrētajā tirgus segmentā. Šo pārkāpumu novēršana īpaši svarīga ir mazajiem un vidējiem uzņēmējiem, kuriem ierobežotu resursu dēļ nav iespējams uzvarēt negodīgā konkurences cīņā. Ļaunprātīgas kāda tirgus dalībnieka dominējošā stāvokļa izmantošanas novēršana ir arī būtiska no patērētāju interešu aizsardzības viedokļa, jo netiek pieļauts cenu diktāts.

Lieta par dominējošā stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu medicīniskā skābekļa gāzes tirgū

Konkurences padome konstatējusi dominējošā stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu SIA „AGA” darbībā, nosakot nepamatotas medicīniskā skābekļa cenas un atsevišķos gadījumos nosakot dažādiem klientiem atšķirīgas cenas par identisku produktu. Par pārkāpumu uzņēmumam uzlikts naudas sods 117 128,64 Ls apmērā, kā arī tiesiskais pienākums(Konkurences padomes 07.09.2006. lēmums Nr. E02-97). SIA „AGA” iegādājas medicīniskās gāzes no uzņēmumiem un pārdod Latvijas ārstniecības iestādēm tās sašķidrinātā un saspīestā veidā dažāda tilpuma balonos. Konkurences padomes iegūtā informācija liecina, ka SIA „AGA” tirgus daļa kopējā medicīniskā skābekļa tirgū ievērojami pārsniedz 40%, bet balonos pildītās saspīestās medicīniskās skābekļa gāzes tirgū SIA „AGA” ir ieguvusi monopolstāvokli. Tā kā uzņēmums atrodas dominējošā stāvoklī konkrētajā tirgū, tad tam ir jāievēro vairāki Konkurences likumā minētie nosacījumi, lai tā darbības nedeformētu konkurenci par sliktu citiem tirgus dalībniekiem un patērētājiem.

Izpētes gaitā Konkurences padome secināja, ka pēc Latvijas iestāšanās ES prasības medicīniskā skābekļa gāzes ražošanai un izplatīšanai ir palikušas nemainīgas. Maldinot savus klientus par Latvijas valsts institūciju un ES prasībām, SIA „AGA” nepamatoti paaugstināja 40 litru balonos pildītās saspīestās medicīniskās skābekļa gāzes cenu turpat četras reizes. Konkurences padome atzina, ka cenu paaugstināšana vērtējama kā netaisnīga, SIA „AGA” ir ļaunprātīgi izmantojusi savu dominējošo stāvokli konkrētajā tirgū. Turklāt Konkurences padome konstatēja, ka par vienu medicīniskā skābekļa balona vienību SIA „AGA” ārstniecības iestādēm ir piemērojusi diskriminējoši atšķirīgas cenas. Pēc 2004.gada cenu paaugstinājuma SIA „AGA” piegādātās saspīestās medicīniskās gāzes cenu starpība dažādām ārstniecības iestādēm sasniedza pat 281%.

Uzņēmumu apvienošanās

Dažādu uzņēmumu darbību apvienošana palīdz uzņēmumiem, piemēram, efektīvāk izstrādāt jaunus produktus vai samazināt ražošanas vai izplatīšanas izmaksas.

Izmantojot paaugstināto efektivitāti, tirgus kļūst konkurētspējīgāks un patērētāji gūst labumu no augstākas kvalitātes precēm par saprātīgām cenām.

Tomēr dažas apvienošanās var samazināt konkurenci tirgū, atsevišķiem tā dalībniekiem radot vai nostiprinot dominējošo stāvokli. Tas var kaitēt patērētājiem, gan augstāku cenu, gan samazinātas izvēles, kā arī mazāku inovāciju veidā.

Atskaites periodā tika izskatītas daudzas konkurenci nepasliktinošas apvienošanās. Viens no šādu apvienošanas veidiem ir, kad komercsabiedrība sev piederošai aptieku ķēdei pievieno vēl vienu aptieku. Parasti šādu apvienošanas rezultātā neradās koncentrācija, jo jaunpievienotā aptieka atradās citā ģeogrāfiskā teritorijā, t.i., atsevišķā ģeogrāfiskajā tirgū. Tādējādi faktiski notiek tikai īpašnieku maiņa, bet nevis koncentrācija. Gadījumos, kad aptiekas sev pievienoja SIA „Hanza Pharma”, apvienošanās tika vērtētas arī no vertikālā aspekta, t.i., vai apvienošanās neietekmēs konkurenci vairumtirdzniecības līmenī. Jāsecina, ka tādām specifiskām tirgum kā aptieku tirgus, kurā ir būtisks administratīvais regulējums, ir nepieciešami īpaši apvienošanās noteikumi. Tāpēc nākamajā atskaites periodā ir jāanalizē citu ES valstu prakse, lai atrastu mūsu aptieku tirgum optimālāko risinājumu, kas neļautu tam kļūt pārāk koncentrētam.

2006.gadā būtiskākā apvienošanās lieta bija „Par SIA „Tapeks” un SIA „Aile” ziņojumu par apvienošanu”. Tajā tika izvērtēti konkurences apstākļi būvmateriālu mazumtirdzniecībā vairākos konkrētajos tirgos, t.i., būvmateriālu mazumtirdzniecībā vairāku pilsētu teritorijās (Saldus, Ludza, Daugavpils, Jelgava, Sigulda), kā arī būvmateriālu vairumtirdzniecības tirgū. Salīdzinoši sarežģīta bija vairumtirdzniecības tirgus definēšana, jo tirgus dalībniekiem bija atšķirīga izpratne par šo komercdarbības veidu. Izpēti sarežģīja arī fakts, ka statistika neizdala atsevišķu kodu tieši būvmateriālu vairumtirdzniecībai. Tāpēc varēja tikai aptuveni novērtēt darījuma ietekmi uz konkurences apstākļiem vairumtirdzniecības tirgū. Savukārt attiecīgajos mazumtirdzniecības tirgos konkurences problēmas netika konstatētas.

Jāsecina, ka arī būvmateriālu tirgos notiek koncentrācijas procesi, kas pagaidām vēl nerada draudus konkurencei.

Eiropas Komisijas apvienošanās lietu skaits

Paaugstināta konkurence Eiropas vienotajā tirgū un globalizācija ir faktori, kuru dēļ uzņēmumiem šķiet pievilcīgi apvienot spēkus. Šāda reorganizācija ir vēlama tiktāl, ciktāl tā nekavē normālu konkurenci un tādējādi var palielināt Eiropas rūpniecības konkurētspēju, uzlabojot attīstības apstākļus un paaugstinot dzīves līmeni ES.

Uzņēmumu apvienošanās priekšlikumu pārbaudes mērķis ir novērst negatīvu ietekmi uz konkurenci. Apvienošanās, kas pārsniedz vienas dalībvalsts robežas, pārbauda Eiropas līmenī. Tas ļauj uzņēmumiem, kas darbojas dažādās ES dalībvalstīs, vienlaicīgi saņemt apvienošanās atļauju.*

2004. gads	277
2005. gads	357
2006. gads	398

2006. gadā Konkurences padome saņēma 398 lietas, kuras iesniegtas Eiropas Komisijai izvērtēšanā, saistībā ar Padomes regulu (EK) Nr.139/2004 (2004. gads 20. janvāris) par kontroli pār uzņēmuma koncentrāciju (EK apvienošanās regula). Papildus šīm lietām ir saņemtas 44 sūdzības saistībā ar Komisijas Regulu (EK) Nr.773/2004 (2004. gads 7. aprīlis) par lietas izskatīšanu saskaņā ar EK Līguma 81. un 82. pantu (dominējošā stāvokļa ļaunprātīga izmantošana un iespējamās aizliegtās vienošanās). Tika izvērtētas 165 lietas, kur uzņēmumiem Latvijā ir uzrādīts apgrozījums, lai konstatētu, vai paziņotā apvienošanās neietekmēs kādu no nacionālajiem nozaru tirgiem.

* *ES Konkurences politika un patērētājs*, Luksemburga: Eiropas Kopienu Oficiālo publikāciju birojs, 2005 – 27lpp

Kopumā kā nozaru līderus tirgus koncentrāciju tendencēs Eiropā var minēt telekomunikāciju un degvielas, kā arī būvniecības sektorus. Šajos tirgos 2006. gadā ir bijis visvairāk paziņojumu par uzņēmumu saplūšanu, apvienošanu vai kopuzņēmuma (joint venture) izveidošanu. Kā nākamās var minēt finanšu, autorūpniecības, ikdienā lietojamo pārtikas preču mazumtirdzniecības un farmācijas sektorus. Salīdzinot ar 2005. gadu, var secināt, ka nozaru apvienošanās tendences paliek nemainīgas.

Negodīga konkurence

Pārskata gadā Konkurences padome saņēma tirgus dalībnieku sūdzības par konkurentu negodīgām darbībām kurjerpasta, dokumentu pavairošanas, būvniecības, darbā iekārtošanas pakalpojumu sniegšanas, kosmētisko līdzekļu, alkoholisko dzērienu, uztura bagātinātāju izplatīšanas, preses izdevumu izdošanas un citos tirgos.

Iesniegumi par negodīgu konkurenci raksturīgi izteikti konkurējošiem tirgiem ar lielu tirgus dalībnieku skaitu vai ātri attīstošos tirgos, kur vērojama jaunu tirgus dalībnieku ienākšana, kā arī gadījumos, ja tiek ieviests jauns produkts.

Pārskata gadā nebija vērojama kādu konkrētu negodīgas konkurences izpausmes veidu dominēšana. Tomēr, kā ierasts, nozīmīga daļa no saņemtajiem iesniegumiem bija saistībā ar preču nosaukuma, ārējā izskata un iepakojuma atdarināšanu. Jāatzīmē, ka pirmoreiz, balstoties uz pierādījumiem, kas tika iegūti pārkāpumā iesaistītās personas apmeklējuma laikā, Konkurences padome konstatēja tādu grūti atklājamu negodīgas konkurences izpausmes veidu kā cita tirgus dalībnieka komercnoslēpumu saturošas informācijas iegūšana.

Konkurences padome izskatīja „Baltic Logistic System – Latvija” („BLS – L”) iesniegumu par tai piederošās komercnoslēpumu saturošās informācijas prettiesisku iegūšanu un izmantošanu.

Konkurences padome konstatēja, ka „BLS-L” bijušie darbinieki izveidoja konkurējošu sabiedrību „Aiteo”, kas īsā termiņā uzsāka piedāvāt sūdzības iesniedzēja uzņēmumam identiskus pakalpojumus, t.i., pasta un kurjeru darbības pakalpojumus.

Lietas izpētes laikā Konkurences padome ieguva pierādījumus, kas apstiprināja, ka „Aiteo” rīcībā ir nonākusi „BLS - L” komercnoslēpumu saturoša informācija. „BLS - L” bijušais tirdzniecības pārstāvis savās pēdējās darba dienās ieguva „BLS-L” klientu sarakstus, kā arī pa elektronisko pastu nosūtīja uz jaundibināmā uzņēmuma citu vadošo amatpersonu privātajām e-pasta adresēm dažādu

„BLS-L” saimnieciski nozīmīgu informāciju, t.sk. specifiskus cenu piedāvājumus, informāciju par pakalpojumu izmaksām, tirgus izpētes datus, rēķinus, speciālo klientu sarakstus ar norādēm uz tiem piešķirtām atlaidēm un problēmām, kas radušās, sadarbojoties ar klientiem. Pēc „Aiteo” dibināšanas šī informācija nonāca „Aiteo” rīcībā un „Aiteo” izmantoja iegūto informāciju, vēršoties pie „BLS-L” klientiem ar savu pakalpojumu piedāvājumiem un noslēdzot ar tiem līgumus. Konkurences padome konstatēja, ka būtībā „Aiteo” savu komercdarbību uzsāka, balstoties uz pretiesiski iegūtās „BLS-L” komercnoslēpumu saturošās informācijas pamata.

Konkurences padome atzina, ka konstatētais pretiesiski iegūtās un izmantotās komercnoslēpumu saturošās informācijas iegūšanas un izmantošanas aizlieguma pārkāpums „Aiteo” darbības sūdzības iesniedzējam izraisījis negatīvas sekas un radījis konkurences deformēšanu konkrētajā tirgū.

Konkurences padome nolēma uzlikt „Aiteo” naudas sodu 3 % (Ls 2755,44) apmērā no uzņēmuma pēdējā finanšu gada neto apgrozījuma (Konkurences padomes 05.04.2006. lēmums Nr.E02-28).

Ar šo lēmumu Konkurences padome atzina, ka savstarpējā konkurences cīņā liela nozīme ir uzņēmumu rīcībā esošajai informācijai par, piemēram, izdevīgākajiem sadarbības partneriem (piegādātājiem, apakšuzņēmējiem), pakalpojumu sniegšanas izmaksām un piemērotajām un plānotajām pakalpojumu sniegšanas cenām konkrētiem klientiem, īpaši informācijai par klientiem. Šāda informācija tirgus dalībniekiem ir saimnieciski nozīmīga un ar īpaši augstu vērtību, tādēļ tā ir pakļauta tiesiskajai aizsardzībai. Informācija par klientiem (klientu saraksti) vienmēr uzskatāma par svarīgu uzņēmuma aktīvu.

Konkurences likuma 18.panta trešajā daļā dotais negodīgas konkurences formu uzskaitījums nav izsmeļošs, tas tikai konkretizē visbiežāk sastopamās negodīgas konkurences izpausmes. Gadījumā, ja tirgus dalībnieks uzskata, ka pret to vērstās darbības ir negodīgas, tomēr to saturs neatbilst nevienai no 18.panta trešajā daļā norādītajai negodīgas konkurences izpausmei, šādas darbības iespējams novērtēt atbilstoši Konkurences likuma 18.panta otrajai daļai (ģenerālklausulai). Negodīgas konkurences ģenerālklausulas ietveršana Konkurences likumā ir objektīvi pamatota ar lielo iespējamo negodīgas konkurences formu daudzveidību un to nepārtraukto mainību. Tā ļauj Konkurences padomei, izvērtējot katru individuālo gadījumu, kas Konkurences likumā nav konkretizēts/tipizēts, lemt, vai attiecīgā rīcība tomēr nav izvērtējama atbilstoši negodīgas konkurences ģenerālklausulas tiesiskajam sastāvam.

Pārskata gadā Konkurences padome konstatēja negodīgas konkurences ģenerālklauzulas pārkāpumu „Copy Pro” darbībā, iegūstot sava konkurenta „Copy General” būtiskos pamatlīdzekļus, veikala telpas, darbiniekus un klientus.

Izskatot lietu sakarā ar „Invest Plus” („Copy General”) iesniegumu par negodīgas konkurences pazīmēm „Copy Pro” darbībā, Konkurences padome konstatēja, ka 2002.gada beigās saimniecisko darbību dokumentu pēcapstrādes un pavairošanas jomā pārtraukusi firma „Copy General”, bet pēc dažām dienām saimniecisko darbību šajā pašā jomā, konkurenta veikala telpās, ar tām pašām iekārtām, konkurenta darbiniekiem un klientiem uzsākusi firma „Copy Pro”. Notikušas vien nenozīmīgas izmaiņas, nomainīta veikala izkārtne, veidlapas, reklāmas materiāli, kuros firmas „Copy General” vietā norādīta „Copy Pro”.

Lietā noskaidrots, ka „Copy General” saimnieciskā darbība tika pārtraukta minētā uzņēmuma mazākuma daļu īpašnieka un „Copy Pro” vadošās amatpersonas plānotu darbību rezultātā. Konkurences padome konstatēja, ka tās veiktas mērķtiecīgi un savstarpēji saskaņoti. Konkurences padome arī atzina, ka šīs darbības ir īstenotas „Copy General” konkurenta „Copy Pro” interesēs, kas noveda pie „Copy General” saimnieciskās darbības pārtraukšanas. Konkurences padome secināja, ka „Copy Pro” nav ieguldījusi tās saimnieciskās darbības uzsākšanā tādus finanšu un citus resursus, kas nepieciešami jauna tirgus dalībnieka darbības uzsākšanai – vispiemērotāko telpu piemeklēšanā, darbinieku sagatavošanā, pamatlīdzekļu ieguvē, klientu piesaistē. Līdz ar to minētais uzņēmums ar negodīgiem paņēmieniem ieguvis sev priekšrocības konkrētajā tirgū, kā rezultātā var rasties konkurences kavēšana, ierobežošana vai deformēšana. Ņemot vērā konstatēto darbību būtību, veidu, secību un izraisītās sekas, Konkurences padome nolēma uzlikt „Copy Pro” naudas sodu 3,5 % (Ls 16 237,41) apmērā no uzņēmuma pēdējā finanšu gada neto apgrozījuma (Konkurences padomes 16.08.2006. lēmums Nr.E02-88).

Šajā lēmumā būtisks ir secinājums par tirgus dalībnieka atbildību par tā amatpersonu veiktajām darbībām, t.i., ka uzņēmuma amatpersonu darbības, kas veiktas cita jaundibināma uzņēmuma labā un interesēs, ir saistāmas un līdz ar to vērtējamas kā jaunā tirgus dalībnieka darbības.

Konkurences padome ir izskatījusi arī tirgus dalībnieku iebildumus par konkurentu rīcību, piedāvājot preces zem to pašizmaksas.

Konkurences padome ir atzinusi, ka tirgus dalībnieka neatkarība un patstāvība piedāvātās preces cenas noteikšanā ir viens no brīvas konkurences pastāvēšanas un attīstības priekšnoteikumiem. Vienīgi dominējošā stāvoklī esoša tirgus dalībnieka preces vai pakalpojuma cenas pazemināšana zem pašizmaksas, ja tās mērķis vai sekas ir cita konkurenta izspiešana no tirgus, var tikt atzīta par Konkurences likuma 13.panta iespējamo pārkāpumu. Tādējādi tirgus dalībnieks, kurš neatrodas dominējošā stāvoklī, ir tiesīgs brīvi un neatkarīgi noteikt piedāvātās preces cenu, pat ja prece tiek piedāvāta zem tās pašizmaksas (Konkurences padomes 24.05.2006. lēmums Nr.49).

Vēl aizvien ir pietiekami liels skaits Konkurences padomē saņemtu iesniegumu par negodīgu konkurenci, par kuriem izpētes lietas netiek ierosinātas. Lietas neierosināšanas pamats visbiežāk ir fakts, ka iesniegumā nav ietverta Konkurences likuma 23.panta otrajā daļā paredzētā informācija un iesniedzējs nav iesniedzis papildus pieprasīto informāciju un nav novērsis trūkumus iesniegumā. Jānorāda, ka Konkurences likums uzliek par pienākumu pamatoti ieinteresētai personai aktīvi līdzdarboties, sniedzot likumā noteikto informāciju, kas ir pamats lietas ierosināšanai (Konkurences padomes 22.05.2006. lēmums Nr.46; 05.07.2006. lēmums Nr.69; 09.08.2006. lēmums Nr.84; 06.09.2006. lēmums Nr.96; 12.09.2006. lēmums Nr.100; 20.09.2006. lēmums Nr.105; 11.10.2006. lēmums Nr.113). Arī tas, ka iesniegumā norādītais nodarījums tā būtības un rakstura dēļ uzskatāms par mazsvarīgu, ir pamats izpētes lietas neierosināšanai (Konkurences padomes 09.08.2006. lēmums Nr.84). Konkurences likuma iespējamā pārkāpuma izpētes lieta netiek ierosināta arī gadījumā, ja tirgus dalībnieka iebildumi ir par konkurenta sniegtās informācijas uzraudzības iestādei nepatiesumu. Konkurences padome ir atzinusi, ka privātpersonas vēršanās valsts pārvaldes iestādē, kura veic tās kompetences ietvaros iesniegumā norādīto normatīvo aktu uzraudzību, nav vērtējama saskaņā ar Konkurences likuma 18.panta trešās daļas 3.punktu. Par informācijas izplatīšanu, kas var nodarīt tirgus dalībniekam zaudējumus, ir uzskatāma vienīgi informācijas izplatīšana personām, kuras šāda informācija var ietekmēt un tā rezultātā izraisīt minētajā tiesību normā norādītās sekas (Konkurences padomes 22.05.2006. lēmums Nr.46; 20.09.2006. lēmums Nr.105).

3.4.Reklāmas likuma pārkāpumu izmeklēšana

2006.gadā bija vērojams lielākais Konkurences padomes pieņemto lēmumu par Reklāmas likuma pārkāpumiem skaita pieaugums kopš 2000.gada, kad stājās

spēkā Reklāmas likums. 2006.gadā Konkurences padome pieņēma 25 lēmumus, kuros izvērtēja reklāmas atbilstību Reklāmas likuma prasībām, salīdzinājumam 2005.gadā – 16.

Viens no iemesliem šādam lēmumu skaita pieaugumam ir fakts, ka reklāmas kļūst arvien tiešākas un agresīvākas. Tiek demonstrēts piedāvātās preces vai pakalpojuma pārākums (izdevīgums) pār konkurējošiem produktiem gan tieši, gan netieši norādot uz tiem. Agresīvākās un tiešākās reklāmas ir raksturīgas tieši strauji augošos tirgos un tirgos ar izteikti augstu konkurences līmeni (piemēram, elektroniskie sakari, banku piedāvātie pakalpojumi, atsevišķu preču izplatīšanā). Uzmanība reklamētajam produktam (tā priekšrocībām) nereti tiek pievērsta uz pretstatīto konkurentu produktu (kas tiek parādīti kā neizdevīgāki) fona, bieži vien sniedzot faktiskiem apstākļiem neatbilstošu (nepārbaudītu) informāciju vai noklusējot būtisku informāciju, vai arī informāciju pasniedzot veidā, kas var maldināt patērētājus.

Lielākā daļa tirgus dalībnieku sūdzību pārskata gadā bija par konkurentu sniegtajām maldinošām reklāmām un salīdzinošai reklāmai izvirzīto nosacījumu pārkāpumiem.

Maldinoša reklāma

Konkurences padome vairākos tās pieņemtajos lēmumos sniedza savus secinājumus par vispārinājumu izmantošanu reklāmas paziņojumos.

Vispārināti apzīmējumi, kā, piemēram, „visienesīgākais”, „visizdevīgākais”, „visaugstākais”, „vislētākais”, „vislielākais”, kas bieži tiek izmantoti reklāmas vēstījumos, parasti piesaista uzmanību un tiek uztverti nopietni no reklāmas mērķauditorijas puses, kā svarīgs vēstījums par uzņēmumu vai tā piedāvātajiem pakalpojumiem vai precēm un vienlaikus informē par tirgus dalībnieka īpašo stāvokli tirgū, kas to izceļ starp citiem tirgus dalībniekiem. Līdz ar to šādi apzīmējumi ir pieļaujami, ja tie ir patiesi un objektīvi pamatoti. Ja attiecīga objektīva pamatojuma nav, reklāma atzīstama par maldinošu. Arī, ja vispārināta apzīmējuma patiesums ir pakārtots būtiskiem nosacījumiem, kas patērētājiem tiek noklusēti, tad šāda vispārinājuma izmantošana reklāmā var maldināt un nav pieļaujama.

Lieta par maldinājuma konstatējumu IPAS „Parex Asset Management” reklāmā
Konkurences padome konstatējusi, ka IPAS „Parex Asset Management” izplatītajā reklāmā ar saukli „Apmaini savu pensiju pret lielāku!” ietvertais paziņojums „Parex

pensiju plāni ilgtermiņā vispelnošākie! Pieaugums kopš darbības sākuma 26%,” ir **maldinošs saskaņā ar Reklāmas likuma normām**. Konkurences padome uzlikusi uzņēmumam par pienākumu izplatīt publisku reklāmas atsaukumu laika periodā no 2006.gada 15.februāra līdz 2.martam. Par maldinošas reklāmas izplatīšanu Konkurences padome uzlikusi IPAS „Parex Asset Management” naudas sodu **3000 Ls** apmērā, kas jāieskaita valsts budžetā (*Konkurences padomes 17.08.2006. lēmums Nr.80*). Soda apmērs tika noteikts, ņemot vērā reklāmas ilgo izplatīšanas laika periodu un lielo izplatīšanas apjomu, reklāmas maldinošo saturu un ietekmi uz patērētāju.

Konkurences padome lēmumā norāda, ka galvenajā reklāmas paziņojumā „Parex pensiju plāni ilgtermiņā vispelnošākie! Pieaugums kopš darbības sākuma 26%” nav sniegta informācija par „Parex” reklamēto pensiju plānu darbības sākumu. Tas pats attiecas uz reklāmas noslēdzošajā daļā ar zvaigznīti atzīmēto paskaidrojošo tekstu.

Konkurences padome uzsver, ka reklāmā ir jābūt skaidrai informācijai par periodu, kādā ir sasniegts pensiju plāna ienesīgums, jo minētais termiņš ir būtiska informācija no reklāmas mērķauditorijas viedokļa. Šādas informācijas nesniegšana nav uzskatāma par korektu un precīzu reklāmas pasniegšanas veidu, turklāt var maldināt patērētāju par laika periodu, kurā sasniegts reklāmā norādītais skaitliskais rādītājs, un līdz ar to – par piedāvāto pakalpojumu patieso izdevīgumu. Konkurences uzraudzības iestāde uzskata, ka reklāmā norādīto skaitlisko rādītāju - „pieaugums kopš darbības sākuma 26%”- patērētājs pietiekami pamatoti var uztvert un sasaistīt ar uz finanšu pakalpojumiem visbiežāk attiecināto termiņu viens gads, lai gan konkrētais rādītājs atspoguļo pieaugumu kopš darbības sākuma.

Konkurences padome izvērtēja krāšņu un to piederumu izplatītāja „Ariento” iesniegumu par konkurenta „SiltumaEksperts” sniegto reklāmu, kurā ietverti paziņojumi „Pašas zemākās cenas Latvijā!” un „Mēs esam labākie!”.

Izvērtējot paziņojumu „Mēs esam labākie!”, Konkurences padome atsaucās uz tās līdzšinējo praksi, atzīstot, ka pašslavināšu, subjektīvu informāciju saturošu paziņojumu izplatīšana nav uzskatāma par maldinošas reklāmas aizlieguma pārkāpumu, ja to satura pārbaude pēc noteiktiem objektīvi izmērāmiem un pārbaudāmiem kritērijiem nav iespējama.

Savukārt reklāmas paziņojumu „Pašas zemākās cenas Latvijā!” Konkurences padome atzina par objektīvi pārbaudāmu, t.i. tādu, kura precizitāti, pareizību un atbilstību faktiskajiem apstākļiem, piemēram, salīdzinājumā ar citiem tirgus

dalībniekiem, ir iespējams pārbaudīt. Konkurences padome arī secināja, ka reklāmas paziņojums „Pašas zemākās cenas Latvijā!” nav sasaistīts ar kādu norādi, ka tas varētu attiekties tikai uz kādu atsevišķu „SiltumaEksperts” piedāvāto preču grupu, kas uzskaitītas reklāmas ievaddaļā. Līdz ar to reklāmā, nepastāvot skaidrai norādei vai ierobežojumam, uz kādām tieši precēm attiecas paziņojums „Pašas zemākās cenas Latvijā!”, šāda reklāmas vēstījuma saņēmējiem ir saprotams, ka viszemākās cenas Latvijā ir visām precēm, kuras piedāvātas „SiltumaEksperts” salonā un kuras uzskaitītas reklāmā.

Tā kā iesniedzēja iebildumi bija par paziņojuma „Pašas zemākās cenas Latvijā!” neatbilstību faktiskajiem apstākļiem attiecībā uz krāsnīm, Konkurences padome izvērtēja minētā paziņojuma atbilstību Reklāmas likuma noteikumiem.

„SiltumaEksperts” neiesniedza pierādījumus, kas pamatotu reklāmā sniegtā paziņojuma „Pašas zemākās cenas Latvijā!” atbilstību faktiskajiem apstākļiem attiecībā uz krāsnīm. Konkurences padome veica tirgus dalībnieku aptauju par to piedāvāto krāšņu cenām „SiltumaEksperts” reklāmas izplatīšanas laikā un konstatēja, ka gan tādu pašu modeļu krāsnis, kādas piedāvā „SiltumaEksperts”, gan citu modeļu krāsnis pie citiem tirgus dalībniekiem Latvijā bija iespējams iegādāties par tādām pašām vai zemākām cenām nekā pie „SiltumaEksperts”. Tādējādi Konkurences padome atzina, ka „SiltumaEksperts” reklāma ir maldinoša.

Konkurences padome nolēma uzsākt lietvedību LAPK 166.¹³ panta otrajā daļā paredzētā administratīvā pārkāpuma lietā, kuras ietvaros uzlika „SiltumaEksperts” naudas sodu Ls 1500 apmērā (Konkurences padomes 04.10.2006. lēmums Nr.110).

Jāņem vērā, ja tirgus dalībnieks faktiski nepiedāvā zemākās cenas visām precēm, kas tiek norādītas reklāmā, kurā sniegts vispārināts paziņojums (piemēram, pašas zemākās cenas, lētākās preces u.c.), bet pamatoti uzskata, ka piedāvā zemākās cenas tikai kādām konkrētām precēm, reklāmā šāda informācija patērētājiem nepārprotamā veidā arī ir jāsniedz.

Salīdzinoša reklāma

Viens no visefektīvākajiem preces piedāvāšanas veidiem ir salīdzinoša reklāma, jo šādā veidā vistiešāk var pozicionēt savas preces labās īpašības. Tomēr, lai salīdzinoša reklāma dotu labumu ne tikai reklāmas devējam, bet arī patērētājiem un vienlaikus tiktu nodrošinātas konkurentu tiesiskās intereses, salīdzinošai reklāmai

nepieciešams ievērot Reklāmas likumā izvirzītos nosacījumus. Turklāt iepriekš minētais attiecas ne tikai uz tiešas salīdzinošas reklāmas gadījumiem, bet arī tad, ja salīdzinājums ar konkurentu ir netiešs.

Konkurences padome izvērtēja publiskā mobilā elektronisko sakaru tīkla operatora Tele2 iesniegumu par konkurenta „Latvijas Mobilais Telefons” (LMT) reklāmu, kurā sniegti šādi paziņojumi (retoriski jautājumi) „Kāpēc tu izvēlies nedrošus mobilos sakarus?"/„Kāpēc izvēlēties nedrošus mobilos sakarus?”.

Konkurences padome atzina: lai arī reklāmā netika tieši norādīts, kura publiskā mobilā elektronisko sakaru tīkla operatora sniegtie pakalpojumi tiek salīdzināti ar LMT sniegtajiem pakalpojumiem, tomēr reklāmā netieši ar paziņojumu „nedroši mobilie sakari" patērētāji var asociēt un identificēt citus operatorus, kas Latvijā piedāvā elektronisko sakaru pakalpojumus, t.sk. un jo īpaši Tele2, kas ir pazīstamākais un vēsturiski lielākais LMT konkurents.

Pārbaudot LMT izplatītās reklāmas atbilstību Reklāmas likumā ietvertajiem salīdzinošās reklāmas noteikumiem, tika konstatēts, ka reklāma ar tajā ietvertu paziņojumu ceļ neslavu citu publisko mobilo elektronisko sakaru tirgus dalībnieku, arī Tele2, sniegtajiem pakalpojumiem, liekot saprast, ka tie nav droši. Pierādījumus, kas apstiprina norādīto, ka citu publisko mobilo elektronisko sakaru tirgus dalībnieku (operatoru), arī Tele2, sniegtie pakalpojumi nav droši, LMT nebija sniegusi, un līdz ar to Konkurences padome atzina, ka LMT nav iesniegusi pierādījumus, ka minētā informācija atbilst faktiskajiem apstākļiem.

Konkurences padome secināja, ka reklāmā sniegtā informācija attiecībā uz citu publisko mobilo elektronisko sakaru operatoru (arī Tele2) pakalpojumu drošumu var maldināt patērētājus par konkurējošu pakalpojumu īpašībām un ietekmēt patērētāju ekonomisko rīcību, kā arī kaitēt LMT konkurentiem.

Ņemot vērā minēto, Konkurences padome atzina, ka reklāmā nav ievēroti Reklāmas likumā salīdzinošai reklāmai izvirzītie nosacījumi.

Konkurences padome uzlika par pienākumu LMT atsaukt reklāmu, kā arī uzlika LMT sodu Ls 5000 apmērā (Konkurences padomes 17.03.2006. lēmums Nr.20).

Pārskata gadā Konkurences padome sniedza savu vērtējumu arī tirgus dalībnieku strīdam par reklāmas teksta un vizuālā tēla atdarināšanu, izvērtējot Latvijas alkoholisko dzērienu ražotāja un izplatītāja „Latvijas Balzams” iebildumus par tā konkurenta „Park MV” izplatītā degvīna „Carskij Pokrov” reklāmu.

„Park MV” savas kampaņas ietvaros par jauna produkta ienākšanu tirgū izplatīja „Latvijas Balzams” jau agrāk sniegtajai reklāmai līdzīgu reklāmu, kuras tekstuālajā paziņojumā norādīts: *„19.gadsimta vidū Krievijas impērijā degvīna ražošanu pārraudzīja cara iecelts akcīzes uzraugs, kurš kontrolēja, lai degvīns atbilstu cara noteiktajiem kvalitātes standartiem. Tieši tajā laikā radās recepte, kuru izmantoja tradicionālā degvīna „CARSKIJ POKROV” ražošanā.”* Reklāmā vienlaikus attēloti vizuālie tēli (huzārs (vai Cariskās Krievijas karaspēka vienības sargkareivis)), kas līdzīgi „Latvijas Balzams” agrāk izplatītajās reklāmās izmantotajiem.

„Latvijas Balzams” uzskatīja, ka „Park MV” izplatītajā reklāmā ir atdarināts „Latvijas Balzams” sniegto degvīna „Kaznacheiskaya” reklāmu motīvs, jo abās reklāmās ietvertie tekstuālie paziņojumi ir veidoti pēc vienotas uzbūves un abās reklāmās ietverti pārspīlēti apgalvojumi par kāda fakta esamību, piemēram, par konkrētā degvīna receptes rašanās laiku un degvīna kvalitātes kontroli; tāpat abās reklāmās ir izmantota līdzīga tēlu sistēma un līdzīgs to novietojums.

Konkurences padome, izvērtējot iegūtos pierādījumus, atzina ka reklāmā „Carskij Pokrov” sniegtais paziņojums ir pārspīlēts (jeb hiperbolizēts), tomēr reklāmā sniegto informāciju drīkst un ir ierasti pārspīlēt, tā kā tas ir viens no reklāmas komunikācijas ar patērētājiem veids. Konkurences padome arī atzina, ka reklāmā nav aizliegts reklāmas devējiem izmantot vienus un tos pašus vēsturiskos faktus, nav iespējams tos monopolizēt un šajā reklāmā aprakstītais vēsturiskais notikums nav ņemts no „Latvijas Balzams” sniegtajām degvīna „Kaznacheiskaya” reklāmām. Tā kā huzāra (vai Cariskās Krievijas karaspēka vienības sargkareivis) tēls ir uzskatāms par vienu no cariskās Krievijas simboliem, Konkurences padome atzina, ka Latvijas Balzams sniegtajās degvīna „Kaznacheiskaya” reklāmās izmantotais vizuālais tēls nav tik oriģināls, lai varētu uzskatīt, ka „Park MV” sniegtajā degvīna „Carskij Pokrov” reklāmā ir atdarināts cita reklāmas devēja reklāmas vizuālais tēls.

Par nozīmīgu notikumu reklāmas uzraudzības jomā uzskatāma četru reklāmu uzraugošo iestāžu – Konkurences padomes, Patērētāju tiesību aizsardzības centra,

Valsts farmācijas inspekcijas un Nacionālās radio un televīzijas padomes - pagājušajā gadā noslēgtā starpresoru vienošanās. Tā nosaka, ka iestādes savstarpēji nodrošina to rīcībā esošās informācijas, atzinumu un skaidrojumu sniegšanu, kā arī cita veida palīdzību, lai efektīvāk aizsargāt patērētāju un tirgus dalībnieku intereses. Vienošanās aptver informācijas apmaiņu, piemēram, par iestāžu pieņemtajiem lēmumiem sakarā ar maldinošu vai salīdzinošu reklāmu un citiem lēmumiem, kuros izvērtēta reklāmas atbilstība normatīvo aktu prasībām un kuriem var būt nozīme reklāmu regulējošo normatīvo aktu vienveidīgā piemērošanā, par administratīvo tiesu pieņemtajiem nolēmumiem, kuros piemērotas reklāmu regulējošo normatīvo aktu tiesību normas, par semināriem, kursiem, konferencēm un cita veida apmācību, kas attiecas uz reklāmas uzraudzību.

Lai novērstu pastāvošās nepilnības reklāmas lietu izskatīšanas kārtībā, pārskata gadā ir sagatavoti grozījumi Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā (turpmāk – APK). Grozījumi nosaka Konkurences padomes tiesības sodu par APK 166.13 panta otrajā daļā paredzēto administratīvo pārkāpumu (t.i., aizliegtas reklāmas sniegšana) uzlikt ar to pašu lēmumu, ar kuru ir konstatēts Reklāmas likuma pārkāpums. Šādā gadījumā protokols par administratīvo pārkāpumu netiek sastādīts.

Sagatavoti grozījumi arī Reklāmas likumā, lai nodrošinātu EK regulas Nr.2006/2004 *par sadarbību starp valsts iestādēm, kas atbildīgas par tiesību aktu īstenošanu patērētāju tiesību aizsardzības jomā* piemērošanu un lai pārņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2005/29/EK (2005.gada 11.maijs), *kas attiecas uz uzņēmēju negodīgu komerciālo praksi iekšējā tirgū attiecībā uz patērētājiem un ar ko groza Padomes Direktīvu 84/450/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 97/7/EK, 98/27/EK un 2002/65/EK un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr.2006/2004*. Grozījumi paplašina Konkurences padomes tiesības prasīt pārkāpuma izbeigšanu, lēmuma publicēšanu, apņemšanos izbeigt pārkāpumu un publicēt šo apņemšanos. Turpmāk Reklāmas likums no maldinošas reklāmas pamatā aizsargās konkurentus un tā uzraudzību savas kompetences robežās veiks Konkurences padome. Patērētāju aizsardzību no maldinošas reklāmas nodrošinās Komerčiālās prakses likums un tā ievērošanu uzraudzīs Patērētāju tiesību aizsardzības centrs un Valsts Farmācijas inspekcija.

Pārskata gads ir zīmīgs arī ar pieaugošo gadījumu skaitu, kad lietas izskatīšana nenonāk līdz tiesai, bet tirgus dalībnieki respektē Konkurences padomes viedokli, vai nu atzīstot savu vainu izdarītajos pārkāpumos, vai pārtraucot Reklāmas likuma prasībām neatbilstošas reklāmas izplatīšanu pēc iestādes aicinājuma, vai arī izlabojot neatbilstošo reklāmas paziņojumu.

3.5 Tiesvedība

Nr.p.k.	Sūdzības iesniedzējs tiesā Lietas Nr. un nosaukums	Pārsūdzētais Konkurences padomes lēmums	Tiesa, kurā lieta skatīta 2006. gadā
1.	SIA "Lattelekom" sūdzība Lieta Nr. AA43218306 Par SIA „Datatel“ iesniegumu	17.07.2002. lēmums Nr. 34	Administratīvā apgabaltiesa
2.	AS "Latvijas balzams" sūdzība Lieta Nr. AA116206 Par AS "Latvijas balzams" iesniegumu	15.11.2003. lēmums Nr. 57	Administratīvā apgabaltiesa
3.	SIA "Rimaida" sūdzība Lieta Nr. SKA - 481 Par SIA "V&K Holding" iesniegumu	04.08.2004. lēmums Nr. E02-54	AT Senāta Administratīvo lietu departaments
4.	AS „Balticovo”, SIA „Co Priedes”, SIA „Daugavpils putni”, AS „Madona”, SIA „Mārupes lauksaimniecības centrs”, z/s „Nīckrasti, SIA “Ogres putni”, SIA “Palsa”, z/s “Sebri”, SIA	20.12.2004. lēmums Nr. E02-88	Administratīvā apgabaltiesa

	<p>“Sidgunda 2”, SIA “Vistako” sūdzība Lieta Nr.A42206105</p> <p>Par iespējamo vienošanās aizliegumu pārkāpumu vistu olu realizācijas tirgū</p>		
5.	<p>SIA „BT1” sūdzība Lieta Nr. A42460605</p> <p>Par SIA „12 Dimensijas” iesniegumu</p>	13.10.2005. lēmums Nr. 51	Administratīvā apgabaltiesa
6.	<p>SIA “TEZ Tour” sūdzība Lieta Nr. A42288206</p> <p>Par SIA „TEZ Tour” iesniegumu</p>	10.11.2005. lēmums Nr. 62	Administratīvā rajona tiesa / Vēl nav skatīta
7.	<p>SIA “LMT” sūdzība Lieta Nr. A42380406</p> <p>Par SIA „Tele2” iesniegumu</p>	17.03.2006. lēmums Nr. 54, 31.03.2006. lēmums Nr. E02- 26	Administratīvā rajona tiesa
8.	<p>SIA izdevniecības firmas “Latgales reklāma” sūdzība Lieta Nr. A42376506</p> <p>Par SIA izdevniecības firmas "Latgales Reklāma" iesniegumu</p>	15.03.2005. lēmums Nr. 15	Administratīvā rajona tiesa / Vēl nav skatīta
9.	<p>SIA “Līvānu kūdras fabrika” sūdzība Lieta Nr. A42391406</p>	31.03.2006. lēmums Nr. 27	Administratīvā rajona tiesa / Vēl nav skatīta

	Par SIA „Līvānu kūdras fabrika” iesniegumu		
10.	AS “Hanzas maiznīca” sūdzība Lietas Nr. A42400406 Par iespējamo pārkāpumu AS „Hanzas maiznīca” darbībās	29.03.2006. lēmums Nr. E02-25	Administratīvā rajona tiesa / Vēl nav skatīta
11.	SIA “Lattelekom” sūdzība Lieta Nr. A42293706 Par SIA „Beta Com” iesniegumu	09.01.2004. lēmums E02-3	Administratīvā rajona tiesa / Vēl nav skatīta
12.	SIA „Metro Leo Burnett”, SIA „Bates/Red Cell”, SIA „RCL”, SIA Reklāmas aģentūra "Adell", SIA „BALTA KOMUNIKĀCIJAS”, SIA „GARAGE 4X4”, SIA Reklāmas aģentūra "LOWE AGE", SIA „DOMINO MCG”, SIA "INOREK & GREY" sūdzība Lieta Nr. A42419206 Par KL 11.panta iespējamo pārkāpumu reklāmas aģentūru un mediju aģentūru darbībās Latvijas reklāmas tirgū	08.05.2006. lēmums Nr. E02-41	Administratīvā rajona tiesa / Vēl nav skatīta
13.	AS "Latvijas Balzams" un Spirits Product International Intellectual Property B.V.” sūdzība Lieta Nr. A42421106 Par „Spirits B.V.” un a/s „Latvijas balzams” iesniegumu	16.05.2006. lēmums Nr. 44	Administratīvā rajona tiesa / Vēl nav skatīta

	(Kaznacheyskaya)		
14.	SIA „Liger Farmaceutiskais Mārketings” sūdzība Lieta Nr. A42421806 Par SIA “Liger Farmaceutiskais Mārketings”, “Eli Lilly (Suisse) S.A.” pārstāvniecības un “Alcon Pharmaceuticals Ltd” pārstāvniecības iesniegumu	10.05.2006. lēmums Nr. 43	Administratīvā rajona tiesa / Vēl nav skatīta
15.	VAS "Latvijas Pasts" sūdzība Lieta Nr. A42428306 Par AS “Diena” iesniegumu	02.05.2006. lēmums Nr. E02-40	Administratīvā rajona tiesa
16.	SIA "Ekonomikas un Informācijas Risinājumu Aģentūras" sūdzība Lieta Nr. A42446106 Par SIA "Interaktīvo tehnoloģiju grupa" iesniegumu	14.06.2006. lēmums Nr. E02-56	Administratīvā rajona tiesa / Vēl nav skatīta
17.	SIA "Lursoft IT" sūdzība Lieta Nr. A42414307 Par SIA "Latvijas Tālrunis" iesniegumu	26.06.2006. vēstule Nr. 1470	Administratīvā rajona tiesa / Vēl nav skatīta
18.	SIA „Domenikss” sūdzība Lieta Nr. A42455106 Par SIA "Domenikss" iesniegumu par negodīgas	05.07.2006. lēmums Nr. 69	Administratīvā rajona tiesa / Vēl nav skatīta

	konkurences aizlieguma pārkāpumu SIA "BM AUTO" darbībās		
19.	SIA "Henkel Latvia" sūdzība Lieta Nr. A42445206 Par SIA „L’Oreal Baltic” iesniegumu	28.06.2006. lēmums Nr. E02-64	Administratīvā rajona tiesa / Vēl nav skatīta
20.	SIA "L’Oreal Baltic" sūdzība Lietas Nr. A42469906 Par SIA „L’Oreal Baltic” iesniegumu	28.06.2006. lēmums Nr. E02-64	Administratīvā rajona tiesa / Vēl nav skatīta
21.	AS "Dobeles dzirnavnieks" sūdzība Lieta Nr. A42470406 Par AS "Dobeles dzirnavnieks" iespējamo pārkāpumu	17.07.2006. lēmums Nr. E02-81	Administratīvā rajona tiesa / Vēl nav skatīta
22.	IPAS "Parex Asset Managment" sūdzība Lieta Nr. A42461406 Par AS „SEB Latvijas Unibanka” iesniegumu	17.08.2006. lēmums Nr. E02-85, 17.07.2006. lēmums Nr. 80	Administratīvā rajona tiesa / Vēl nav skatīta
23.	SIA "SIORA" sūdzība Lieta Nr. A42510306 Par Silvestra Strautnieka (Miami.lv) iesniegumu	02.08.2006. lēmums Nr. 83	Administratīvā rajona tiesa / Vēl nav skatīta
24.	AS „Liepājas autobusu parks” sūdzība Lieta Nr. A42454106	28.06.2006. lēmums Nr. E02-61	Administratīvā rajona tiesa / Vēl nav skatīta

	Par Liepājas arodbiedrību centra iesniegumu		
25.	AS "Latvenergo" sūdzība Lieta Nr. A42526106 Par iespējamu Konkurences likuma 13.panta pārkāpumu AS "Latvenergo" darbībās	07.09.2006. lēmums Nr. E02-98	Administratīvā rajona tiesa
26.	SIA "Copy pro" sūdzība Lieta Nr. A42518706 Par SIA „Invest Plus” iesniegumu	16.08.2006. lēmums Nr. E02-88	Administratīvā rajona tiesa
27.	SIA “AGA” sūdzība Lieta Nr. A42537406 Par iespējamo Konkurences likuma 13.panta pārkāpumu SIA "AGA" darbībās	07.09.2006. lēmums Nr. E02-97	Administratīvā rajona tiesa
28.	Liepājas SEZ un SIA “Amberholding” sūdzība Lieta Nr. A42569106 Par SIA „Tosmares kuģu remonts” iesniegumu	11.10.2006. lēmums Nr. E02-116	Administratīvā rajona tiesa / Vēl nav skatīta
29.	SIA "Siltuma eksperts" sūdzība Lieta Nr. A42557106 Par SIA "Ariento" iesniegumu	18.10.2006. lēmums Nr. 02-124	Administratīvā rajona tiesa / Vēl nav skatīta
30.	SIA "Siltuma eksperts" sūdzība	04.10.2006. lēmums Nr. 110	Administratīvā rajona tiesa /

	Lieta Nr. A42548806 Par SIA "Ariento" iesniegumu		Vēl nav skatīta
31.	VAS starptautiskās lidostas "Rīga" sūdzība Lieta Nr. A42591906 Par Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 82. panta iespējamo pārkāpumu starptautiskās lidostas "Rīga" darbībā	22.11.2006. lēmums Nr. 134	Administratīvā rajona tiesa / Vēl nav skatīta
32.	AS "Olaines kūdra" sūdzība Lietas Nr. SKA - 129 Par AS "Olaines kūdra" iesniegumu	07.06.2004. lēmums Nr.42	AT Senāta Administratīvo lietu departaments
33.	AS "Latfood" sūdzība Lietas Nr. A42385305 Par AS „Latfood” iesniegumu un SIA „Momentum Latvija” iesniegumu	14.07.2005. lēmums Nr. 26	Administratīvā rajona tiesa
34.	SIA „Barona aptieka“, k/s „Aptieku Alianse“, k/s „LS „Sentor Farm“, AS „Sentor Farm aptieka“, AS „Recepe Plus“ sūdzība Par SIA „Liger Farmaceutiskais mārketing“, „Eli Lillt (Suisse) SA“ pārstāvniecības un „Alcon Pharmaceutical Ltd“ pārstāvniecības iesniegumu	Rīgas pilsētas Centra rajona tiesas 20.12.2005. lēmums	Administratīvā apgabaltiesa

35.	"Kempmayer Media Ltd." sūdzība Lieta Nr. SKA - 149 Par AS „Digitālais Latvijas radio un televīzijas centrs” un „Kempmayer Media Ltd.” Līgumu	07.06.2004. lēmums Nr. 45	AT Senāta Administratīvo lietu departaments
36.	SIA "Kesko Agro" sūdzība Par lēmumu atļaut veikt Konkurences likuma 9. panta piektās daļas 4. punktā paredzētās darbības SIA "Kesko Agro"	Rīgas pilsētas Centra rajona tiesas 31.05.2006. lēmums	Administratīvā apgabaltiesa
37.	AS „Dobeles dzirnavnieks” sūdzība Par Rīgas pilsētas Centra rajona tiesas atļauju veikt Konkurences likuma 9. panta piektās daļas 4. un 5. punktā noteiktās darbības	Rīgas pilsētas Centra rajona tiesas 25.11.2005. lēmums	Administratīvā apgabaltiesa

3.6.Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums (latos)

Nr.p.k.	Finanšu līdzekļi	Iepriekšējā	Pārskata gadā	
		gadā (faktiskā izpilde) *	Apstiprināts likumā	Faktiskā izpilde*
	Finanšu resursi izdevumu			
1	segšanai(kopā)	508 412	1 023 930	1 023 988
1.1.	dotācijas	508 412	938 130	938 130
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi		3 500	3 579
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība		82 300	82 279
2	Izdevumi (kopā)	501 246	1 023 930	1 023 909
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	474 639	1 001 890	1 001 869
2.1.2.	pārējie uzturēšanas izdevumi	474 639	1 001 890	1 001 869
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	26 607	22 040	22 040

* - noteikts saskaņā ar naudas plūsmas principu

Padomes finanšu pārskats sagatavots atbilstoši Ministru kabineta 15.11.2005. noteikumiem Nr.867 „Kārtība, kādā budžeta iestādes kārtu grāmatvedības uzskaiti”, Ministru kabineta 21.06.2005. noteikumiem Nr. 446 „Valsts budžeta iestāžu un pašvaldību gada pārskata sagatavošanas kārtība”. 2006.gada pārskats iesniegts Ekonomikas ministrijai iekļaušanai tās konsolidētajā gada pārskatā. Atzinumu par Padomes 2006.gada pārskatu sniedza SIA „Potapoviča un Andersone” zvērināta revidente Kristīne Potapoviča, sertifikāts Nr.99.

3.7.Komunikācija ar sabiedrību

Sabiedrības informēšana par konkurences aizsardzības un uzraudzības jomas aktualitātēm un Konkurences padomes darbības rezultātiem pārsvarā notiek ar plašsaziņas līdzekļu starpniecību. Regulāri tiek sniegta informācija par Konkurences padomes pieņemtajiem lēmumiem, piemērojot Konkurences likuma un Reklāmas likuma normas, kā arī skaidrotas konkurences tendences dažādos preču un pakalpojumu tirgos. 2006. gadā sniegti 225 ziņojumi plašsaziņas līdzekļiem.

Pārskata gadā intensificētas arī iestādes konsultatīvās aktivitātes. Sniegtas 255 konsultācijas konkurences aktu piemērošanas jautājumos juridisko pakalpojumu biroju pārstāvjiem, uzņēmējiem u.c. interesentiem.

Visi Konkurences padomes lēmumi tiek publicēti arī valsts oficiālajā laikrakstā „Latvijas vēstnesis” un iestādes mājas lapā www.kp.gov.lv dažas dienas pēc lēmuma pieņemšanas.

Konkurences padomes mājas lapa izveidota, lai nodrošinātu efektīvāku sabiedrības informēšanu un izglītošanu par iestādes darbību un konkurences tiesībām. Mājas lapā ir publicēta informācija par Konkurences padomes funkcijām, Konkurences padomes lēmumi un preses paziņojumi, Latvijas un ES konkurences likumdošanas normatīvie akti un to skaidrojums, kā arī informācija par iesniegumu noformēšanas prasībām, lietu izskatīšanas kārtību. Atrodamas arī atbildes uz visbiežāk uzdotajiem jautājumiem par konkurenci. Mājas lapā ir izveidota arī kontaktforma jautājumu uzdošanai elektroniskā formā.

Konkurences padomes darbinieki sniedz e-pasta konsultācijas juridisko pakalpojumu biroju pārstāvjiem, uzņēmējiem u.c. interesentiem par konkurences jautājumiem. Tāpat iespējams saņemt konsultācijas pa tālruni, kā arī pieteikties uz apmeklētāju pieņemšanu pie Konkurences padomes priekšsēdētājas un Biroja direktora.

2006.gada 2.maijā, balstoties uz Valsts pārvaldes iekārtas likuma 61.pantu, tika noslēgts Sadarbības līgums ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisiju par informācijas apmaiņu, konsultāciju un atzinumu sniegšanu lietās, kas saistītas ar sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju darbību. Sadarbības līguma ietvaros 2006.gadā vairākkārtīgi notikušas abu iestāžu pārstāvju tikšanās, kā arī informācijas apmaiņa par specifiskiem ar sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju darbību saistītiem jautājumiem.

Konkurences padome ir veikusi 2006. gada mediju monitoringa apkopojumu. Pēc apkopotajiem datiem, var secināt, ka publikāciju dalījumā pēc valodas, dominējošā pozīcija ir preseī latviešu valodā. Vidēji tikai 25% no visām publikācijām ir krievu valodā un 1% angļu valodā, pārējās 75% ir latviešu valodā. Publikāciju apjomā nav vērojams dinamisks pieaugums vai samazināšanās, publikāciju apjoms ir svārstīgs. Tas atkarīgs no tā, vai ir konkrēts notikums, kurš medijiem liekas aktuāls. 2006.gada visvairāk publikāciju ir: „Dienas Bizness” (31%), „Diena” (18%), „Latvijas Vēstnesis”(11%), kuru mērķauditorija, balstoties uz TNS pētījumiem (<http://www.tns.lv/?lang=lv&fullarticle=true&category=showuid&id=2181&mark=DienasBizness>), daļēji pārklājas.

3.8.Sadarbība ar starptautiskām institūcijām

Konkurences padome regulāri piedalās Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (OECD) aktivitātēs: ikgadējā Globālajā forumā un OECD organizētajos pasākumos sadarbībai ar valstīm, kas nav organizācijas locekles, par konkurences politikas jautājumiem. 2006.gada OECD Globālajā forumā Konkurences padomes pārstāvji vienā no apakšgrupām prezentēja lietu par karteļa atklāšanu un piedalījās diskusijā par netiešo pierādījumu nozīmi, izmeklējot šādas lietas.

Konkurences padome 2006.gadā aktīvi piedalījās Eiropas konkurences tīkla (ECN) plenārsēdēs un vairāku darba grupu aktivitātēs, kuru galvenie uzdevumi ir savstarpēja informācijas apmaiņa un diskusijas par konkurenci regulējošo normatīvo aktu piemērošanu konkrētā nozarē. Tā, piemēram, Farmācijas darba grupā Konkurences padomes darbinieki prezentēja jautājumu par situāciju aptieku tirgū, savukārt ECN

Banku un maksājumu apakšgrupā Konkurences padomes pārstāvis ir iekļauts darba grupā SEPA karšu struktūras analīzei.

2006.gada 20. oktobrī divi Konkurences padomes pārstāvji piedalījās ECA darba grupas par sodu noteikšanas jautājumiem sanāksmē Parīzē. Darba grupas mērķis ir Eiropas konkurences iestāžu vadītāju uzdevumā apkopot konkurences iestāžu sodu noteikšanas noteikumus un to piemērošanas praksi, apzināt to kopīgās un atšķirīgās iezīmes, kā arī apzināt problēmas, ko var radīt sodu sistēmu atšķirības. Darba grupā tika skatītas arī Komisijas izstrādātās vadlīnijas par soda noteikšanu par konkurences tiesību pārkāpumiem. Savukārt ECA Gaisa satiksmes darba grupas sanāksmēs konkurences padomes pārstāvis ir prezentējis lidostas „Rīga” lietu un piedalījies dokumentu par konkurenci lidostās apspriešanā, kas darba grupai ir jāizstrādā saskaņā ar Eiropas Komisijas doto uzdevumu.

Konkurences padome ir turpinājusi starptautisko sadarbību Starptautiskā Konkurences tīklā (ICN), nodrošinot tās ietvaros darbojošās darba grupas ar informāciju par dominējoša stāvokļa regulējumu un tā izvērtēšanas praksi Latvijā. 2006.gadā Konkurences padomes pārstāvji ir piedalījušies ICN organizētajos semināros par apvienošanās paziņošanas jautājumiem un karteļu politiku.

2006.gada septembrī Konkurences padomes pārstāvis piedalījās Eiropas Padomes Konkurētspējas un izaugsmes augsta līmeņa darba grupas sanāksmē, kuras laikā tika prezentēts Somijas ES prezidentūras dokuments par konkurences īstenošanu ES dalībvalstīs – pieredze kopš 2004.gada, balstoties uz Regulu Nr.1/2003. Šajā sakarā Konkurences padome bija sagatavojusi Instrukciju un sanāksmes laikā pauda Latvijas nostāju par minēto dokumentu.

2006.gada 26.-30.jūnijā Konkurences Padomē starptautiska Eiropas Komisijas un Britu padomes kopīgi īstenota projekta „Informācija par ES un *acquis* Kipras ziemeļu daļā” ietvaros Konkurences padomē tika uzņemta Ziemeļkipras ierēdņu mācību grupa (sešas personas). Grupas apmeklējuma mērķis - iepazīties ar Latvijas Konkurences padomes pieredzi ES tiesību ieviešanā konkurences jomā. Viesi tika iepazīstināti ar Konkurences padomi, tās organizatorisko struktūru, uzdevumiem un funkcijām. Ziemeļkipras pārstāvjiem tika dota iespēja piedalīties arī vairākos semināros par ES un Latvijas pieredzi konkurences tiesību ieviešanas praksi, kurus vadīja Konkurences padomes un Vācijas eksperti, kā arī tika sarīkots Britu padomes biroja Rīgā, Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas, Finanšu ministrijas un zvērinātu advokātu biroja apmeklējums.

2006.gada 13.-14.septembrī Viļņā tika rīkota gadskārtējā Baltijas valstu konkurences iestāžu konference, kurā kā viesi piedalījās arī Islandes, Somijas un Polijas pārstāvji. No Konkurences padomes pasākumā piedalījās delegācija 10 dalībnieku sastāvā, kuru vadīja padomes priekšsēdētāja I.Jaunzeme. Konferences darbs noritēja trīs darba grupās: 1) apvienošanas grupa; 2) pakalpojumu grupa un 3) Eiropas Konkurences tīkla (ECN) sadarbības grupa. Latvijas puses prezentācijas ietvaros tika debatētas Rīgas Starptautiskās lidostas atlaižu problēmas.

4.Personāls

Kvantitatīvie rādītāji

Konkurences padomes administratīvās spējas jeb kapacitāti veido tās rīcībā esošie personāla, finanšu un materiāli tehniskie resursi.

Atbilstoši *Konkurences likumam*, ir izveidota un darbojas lēmēj institūcija – Padome piecu locekļu sastāvā un izpildinstitūcija - Birojs. Ar 2006. gada 1. jūniju reorganizēta iestādes organizatoriskā struktūra. Birojā izveidotas septiņas struktūrvienības, no tām piecas nodarbojas ar tiešu *Konkurences likuma* un *Reklāmas likuma* tiesību normu piemērošanu, pārējās nodrošina pamatdarbības atbalsta funkcijas. Biroja sastāvā esošie trīs analītiskie departamenti ir izveidoti atbilstoši ES Ekonomiskās darbības statistiskajā klasifikatorā (NACE) noteiktajai nozaru klasifikācijai, un katrs departaments ir atbildīgs par noteiktu darbību veikšanu konkrētajā nozarē.

Regulāri tiek pilnveidoti iestādes darbību reglamentējošie iekšējie normatīvie akti un tiek precizēti ierēdņu un darbinieku pienākumi. Pēdējos gados būtiski uzlabota iestādes tehniskā bāze un veikti pasākumi personāla darba vides sakārtošanai.

2006. gadā pavisam iestādē bija 54 amatu vietas. 44 no tām - valsts civildienesta ierēdņu, bet pārējās desmit - darbinieku amatu vietas. Faktiski aizpildītas pārskatā gadā bija 48 amatu vietas: 39 - ierēdņu un deviņas - darbinieku.

2006. gadā līdzīgi kā iepriekšējā gadā 66% personāla bija sievietes un 34% - vīrieši.

Pēdējo sešu gadu laikā ir pieaudzis iestādes personāla skaits, kas ir vecumā no 27 līdz 36 gadiem. Vadošā personāla vidējais vecums pārskata gadā bija 36 gadi. 2006. gadā tāpat kā iepriekš saglabājās gados jaunu darbinieku īpatsvars. Vecuma intervālā līdz 40 gadiem Konkurences padomē strādāja vai civildienesta pienākumus pildīja 37 cilvēki jeb 77% no visa darbinieku skaita.

*Konkurences padomes darbinieki vecumā līdz 40
(cilvēku skaits)*

Gads	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Darbinieki līdz 40 gadiem	23	30	31	29	33	37
Visi darbinieki	39	43	43	42	46	48
Darbinieku vecumā līdz 40	59%	70%	72%	69%	71%	77%

Pārskata gada beigās vairāk nekā desmit gadus iestādē bija nostrādājuši pieci cilvēki. Desmit darbiniekiem darba pieredze ir no pieciem līdz desmit gadiem. Pārējie iestādē nostrādājuši mazāk nekā piecus gadus.

Personāla izglītošana/kvalifikācijas paaugstināšana

2006. gadā iestādes darbiniekiem un ierēdņiem regulāri tika nodrošinātas kvalifikācijas paaugstināšanas iespējas. Organizējot personāla mācības, tika izvērtēta gan darbinieka iespējamā karjeras izaugsme, gan darba rezultāti un to novērtēšanā noteiktās mācību vajadzības, gan iestādes intereses kopumā.

Lai papildinātu zināšanas uzticēto uzdevumu veikšanai, tika organizētas mācības *Valsts administrācijas skolā, Latvijas Valsts Universitātē, SIA „Rajos”, SIA „Merkūrs Konsultants”, Rīgas Juridiskajā augstskolā, Reģionālajā apmācības centrā, Rīgas Zinātnes un Tehnikas namā* u.c. Kopumā personāls apmeklēja vairāk nekā 40 dažādus kursus un lekcijas. Darbinieki un ierēdņi paaugstināja savu kvalifikāciju konkurences likumdošanā Eiropas Savienībā un Latvijā, administratīvajās tiesībās, komercdarbībā, grāmatvedībā, tiesvedības procesos civillietās un komerclietās, personu fizisko datu aizsardzībā un personāla lietvedībā, darba tiesībās u.c.

2006. gadā bija augsts ierēdņu un darbinieku īpatsvars ar augstāko izglītību. Pārskata gada beigās no 48 cilvēkiem 43 bija pabeigta augstākā izglītība. Ja minēto rādītāju salīdzina ar 2005. gadu, tad jāsecina, ka saglabājas tendence pieaugt darbinieku ar augstāko izglītību īpatsvaram: 2005. gadā augstākā izglītība bija 87% darbinieku, bet 2006. gadā - 90%.

18 strādājošie bija ieguvuši maģistra grādu, sešiem cilvēkiem bija divas augstākās izglītības. 21% personāla apguva pirmo vai turpināja apgūt otro augstāko izglītību, kā arī turpināja mācības maģistrantūrā.

Ņemot vērā iestādes darbības specifiku, vairumam darbinieku bija jurista vai ekonomista izglītība. Attiecīgi: 30% katrā jomā. Pārējie bija ieguvuši izglītību uzņēmējdarbības vadībā, socioloģijā, komunikāciju zinātnēs, filoloģijā u.c.

Personāla plānošana

Gada laikā notika desmit pretendentu uz vakantajām amatu vietām atlases komisijas sēdes, kurās izskatīja 80 kandidātu pieteikumus. Izsludināto konkursu rezultātā civildienesta attiecības nodibināja ar desmit personām (tostarp ar vienu Konkurences padomes locekli, vienu Konkurences padomes padomnieku juridiskajos jautājumos un astoņiem vecākajiem referentiem). Ierēdņa amatos ieceltajām personām, kuras tajos ieceltas pirmoreiz, saskaņā ar *Valsts civildienesta likumā* paredzēto, tika noteikts pārbaudes laiks - seši mēneši. Pirms pārbaudes laika izbeigšanās notika personu darbības rezultātu novērtēšana.

2006. gada laikā tika atbrīvoti deviņi ierēdņi un viens darbinieks - valsts civildienesta attiecības izbeidza astoņi vecākie referenti un Biroja direktors. Darba tiesiskās attiecības izbeidza viens galvenais speciālists. 80% no atbrīvotajām personām iestādē bija nostrādājušas trīs vai mazāk gadus.

Ievērojot ārējos normatīvos aktos noteikto kārtību, iestādē pēc iepriekš izstrādāta plāna notika darbiniekiem un ierēdņiem kārtējam gadam noteikto uzdevumu izpildes analīze, tika izstrādāti uzdevumi nākamajam periodam, identificēti darbu sekmējošie un kavējošie faktori. Minēto 38 novērtēšanu rezultātā tika apzinātas amatpersonām nepieciešamās mācības un iepļānota pasūtījuma veikšana Valsts administrācijas skolai.

Lai veicinātu darbinieku ieinteresētību veikt darbu, pārskata gadā iestādē turpinājās pasākumi personāla darba vides un mikroklimate uzlabošanai. Ierēdņiem tika piešķirti papildu atvaļinājumi un likumā paredzētajos gadījumos izmaksāti pabalsti.

2006.gadā, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, ir nedaudz pieaudzis Konkurences padomes darbinieku ārvalstu komandējumu skaits. Kopumā ir notikuši 53 komandējumi (2005.gadā – 47), kuros piedalījās 83 Konkurences padomes darbinieki. Lielākā daļa

no komandējumiem bija saistīti ar piedalīšanos Eiropas Komisijas organizētajos pasākumos.

5.Nākotnes izaicinājumi

Konkurences padomes plānotie darbības virzieni un prioritātes

Lai nodrošinātu Konkurences padomes darbības stratēģijā 2007.-2009.gadam noteikto rezultātīvo rādītāju izpildi, 2007.gadā Konkurences padomes darba plānā tiks noteikti galvenie darbības virzieni – konkurences aizsardzība un veicināšana, iestādes lomas nostiprināšana ES un iestādes darbības spējas uzlabošana. Tiks veicināta Konkurences padomes orientācija uz konkrētiem mērķiem un rezultātiem tās kompetencē esošajās politikas jomās saistībā ar attiecīgajā nozarē apstiprinātiem politikas dokumentiem.

2007.gadā Konkurences politikas ieviešanai saskaņā ar likumu ir piešķirti finanšu līdzekļi – Ls 1 088 996.00, t.sk. atalgojums Ls 589 277.00 apmērā.

Nodrošinot politikas iniciatīvu pēctecību un stingras fiskālās disciplīnas ievērošanu iestādē, 2007.gadā budžeta plānošanas procesā tiks realizēta pāreja uz vidējā termiņa budžeta plānošanu un pilnveidota materiālo resursu uzskaites un lietderīgas izmantošanas sistēma, kā arī veiktas nepieciešamās darbības centralizētā publiskā iepirkuma organizēšanas pilnveidošanai.

Arī 2007.gadā atbilstoši Konkurences padomes darbības stratēģijai iestādes galvenās prioritātes būs: konkurences aizsardzība, īpašu nozīmi pievēršot proaktīvai darbībai; konkurences veicināšana un Konkurences padomes lomas stiprināšana ES tiesību aktu izstrādē.

Tāpat 2007.gadā plānots turpināt darbu pie šādām vidēja termiņa prioritātēm:

- normatīvās bāzes pilnveidošana, veicot procesuālo un materiālo konkurences normu vērtējumu un sniedzot ierosinājumus grozījumiem;
- lietu izmeklēšanas termiņu optimizēšana, smagāko pārkāpumu gadījumā to samazinot vidēji līdz 16 mēnešiem;
- izmeklēšanas ekonomisko metožu pilnveidošana, lai nodrošinātu iespējami plašāku datu izmantošanu analīzē un lēmumu pamatošanā;
- analīzes un uzraudzības metožu pilnveidošana, apkopojot vai izstrādājot iestādes praksi specifiskiem gadījumiem.

2007. gadā tiks uzsākta šādu tirgu uzraudzība:

- autogāzes vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība;
- taksometru pakalpojumu tirgus pie Starptautiskās lidostas „Rīga” un pie citiem lielākajiem objektiem (dzelzceļa stacija, autoosta, viesnīcas) Rīgas pilsētā;
- starppilsētu autobusu pārvadājumu pakalpojumu tirgus Latgalē;
- invalīdu ratiņu ražošana;
- zobārstniecības prakses pakalpojumi.

Konkurences padomes darbības uzlabošana

2007.gadā tiks uzsākta virkne resursietilpīgu prioritāru **pasākumu, lai uzlabotu Konkurences padomes darbības spējas.**

Lai iestādes darbība arī turpmāk būtu efektīva, tai ir jāmeklē jaunas vai jāuzlabo esošās metodes izmeklēšanas un uzraudzības darbību veikšanā. Tādējādi ir pilnveidojamas lietu izmeklēšanas un tirgus uzraudzības ekonomiskās un juridiskās metodes.

Izmeklēšanas metožu pilnveidošanas nolūkā 2007.gadā paredzēts izstrādāt metodiskos ieteikumus iesniegumu par Konkurences likuma pārkāpumiem izskatīšanai, tirgus monitoringa un uzraudzības veikšanai, „*ieciētības programmas*” piemērošanai, maznozīmīgu pārkāpumu noteikšanai, ES konkurences institūciju prakses piemērošanai, kā arī izstrādāt papildinājumus metodiskajos ieteikumos par inspekciju veikšanu.

Būtiski tiks koncentrēta uzmanība uz ārējo sakaru politikas plānošanu, plānojot un formulējot mērķus Konkurences padomes dalībai dažādās starptautiskās organizācijās.

Tāpat uzmanība tiks koncentrēta uz personāla kvalifikācijas novērtēšanu (celšanu) un motivāciju darbam Konkurences padomē, veidojot to kā iestādi, kurā darbinieks var iegūt labu pieredzi un kvalifikāciju.

2007.—2008.gadā Konkurences padome ieplānojusi jaunās politikas iniciatīvu -- **Monitoringa sistēmas izveidi, lai novērtētu politikas un tiesību aktu ietekmi uz konkurenci.** Tās mērķis ir ietekmēt politikas veidošanu un tiesību aktu izstrādi, lai tie nevis kavētu, bet veicinātu konkurenci. Tā kā sekmīga konkurences politikas realizācija nav panākama bez sabiedrības izpratnes un atbalsta, plānots realizēt sistemātisku un plašu pasākumu kompleksu, kas aptvers dažādas mērķa grupas, kuras

ir tieši saistītas ar konkurences tiesiskajiem un ekonomiskajiem aspektiem, sākot ar valsts pārvaldes un pašvaldības iestāžu darbiniekiem līdz tirgus dalībniekiem un patērētājiem. Tiks veikts plašs dažādu mērķa grupu izglītošanas un informēšanas pasākumu komplekss, ilgtermiņā veicinot efektīvu atbalstu konkurences aizsardzībai sabiedrībā.

Iespējamās korupcijas novēršana

Konkurences padomei saskaņā ar *Korupcijas novēršanas un apkarošanas valsts programmu 2004. – 2008.gadam* ir noteikti uzdevumi korupcijas novēršanā un darbinieku izglītošanā.

Pārskata periodā kā preventīvs līdzeklis korupcijas novēršanas jomā, kā arī, lai nodrošinātu atklātas un vienlīdzīgas valsts pārvaldes darbības principa īstenošanu, saskaņā ar iestādes darbības stratēģijā noteiktajiem uzdevumiem tika veikta iestādes iekšējo normatīvo aktu sakārtošana, izvērsti sabiedrības informēšanas pasākumi un darbinieku izglītošana.

Pārskata periodā attiecīgajā jomā darbības tika vērstas uz organizatoriskās struktūras sakārtošanu, darbinieku pienākumu, tiesību un atbildību reglamentējošo aktu precizēšanu.

2006.gadā ir izstrādāti un *Valsts pārvaldes iekārtas likumā* noteiktajā kārtībā ar Ekonomikas ministriju saskaņoti iekšējie normatīvo aktu grozījumi un papildinājumi tajos par darba telpu un tehnisko līdzekļu izmantošanas kārtību, transporta un telekomunikāciju lietošanu, ārzemju komandējumu organizēšanu. Tika pilnveidota kārtība par darbinieku rīcību ar ierobežotas pieejamības, t.sk. fizisko personu datu, informāciju. Tika precizēta materiālo resursu grāmatvedības uzskaites sistēma, uzsākta sadarbība ar grāmatvedības pakalpojumu sniegšanas komersantu, uzsāktas darbības pie centralizētā publiskā iepirkuma organizēšanas.

Lai informēt sabiedrību un uzlabot komunikāciju iestādē tika veikti pasākumi iestādes mājas lapas papildināšanai. Mājas lapā tika ievietota informācija par publisko iepirkumu organizēšanu, vakantajām amatu vietām, kā arī Konkurences padomes sniedzamajiem pakalpojumiem sabiedrības interešu aizsardzībā konkurences tiesību jomā. Regulāri tika publicēti saistībā ar *Konkurences likumu* un *Reklāmas likumu* lēmējinstiūcijas pieņemtie lēmumi, preses relīzes par citām iestādes aktivitātēm.

Konkurences padomē ir izstrādāti noteikumi, kas nosaka kārtību, lai netiktu pieļauta interešu konflikta situācija, kā arī kārtība par amatpersonu rīcību gadījumos, ja tiek piedāvāta neatļauta mantiska vērtība. Ir izstrādāts Ētikas kodekss un izveidota ētikas komisija. Pienākums, ievērot Ētikas kodeksā noteiktos uzvedības standartus, informēt par personu iespējamo nonākšanu interešu konfliktā vai par darba savienošānu, tiek iestrādāts darbinieku darba līgumos.

Pārskata periodā tika nodrošināta attiecīgo iekšējo normatīvo aktu ievērošanas kontrole, kā arī informācijas apmaiņa ar augstākstāvošo iestādi.

Īstenojot *Latvijas Republikas Satversmes* 101.pantā noteikto – ikvienam Latvijas pilsonim ir tiesības likumā paredzētajā kārtībā piedalīties valsts un pašvaldību darbībā, kā arī pildīt valsts dienestu, iestādē tika nodrošināta personāla atlases procesa caurskatāmība. Pretendentu atlases konkursi tika izsludināti laikrakstā “Latvijas Vēstnesis”. Sabiedrībai tika nodrošināta konkursa rezultātu publicitāte.

Iestādes darbiniekiem tika nodrošinātas apmācības administratīvajā procesā, izglītošana un nepieciešamās konsultācijas korupcijas jautājumos.

Konkurences padomē gada laikā netika konstatēti likuma *Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā* aizlieguma pārkāpumi.

Lai mazinātu korupciju veicinošus apstākļus, 2006.gadā tika turpināts darbs pie Konkurences padomes organizatoriskā pretkorupcijas pasākumu plāna pilnveidošanas, iestādes reglamenta izstrādāšanas, personāla atlases iekšējās kontroles sistēmas pilnveidošanas.

6. Kopsavilkums

2006. gadā KP pieņēma 90 lēmumus, kas ir vairāk nekā 2005.gadā (68 lēmumi). 24 lēmumi ir par pārkāpuma konstatēšanu, no kuriem 16 lēmumi - par pārkāpuma konstatēšanu un naudas soda uzlikšanu. Ar Konkurences padomes lēmumiem uzlikti sodi par kopējo summu - 999 850 LVL. Konkurences padomes 2006. gadā pieņemto gala lēmumu skaitu pa pārkāpumu grupām var iedalīt šādi:

- aizliegtās vienošanās -10 lēmumi, no tiem pieci par pārkāpuma konstatēšanu;
- dominējošā stāvokļa ļaunprātīga izmantošana –11 lēmumi, no tiem četri par pārkāpuma konstatēšanu;
- uzņēmumu apvienošanās–28 lēmumi no tiem četri par pārkāpuma konstatēšanu, neiesniedzot ziņojumu pirms apvienošanās;
- negodīga konkurence–16 lēmumi, no tiem trīs par pārkāpuma konstatēšanu;
- Reklāmas likuma iespējamie pārkāpumi – 25 lēmumi, no kuriem deviņi - par pārkāpuma konstatēšanu, deviņi - par soda uzlikšanu saskaņā ar APK.

Konkurences padomei 2006. gadā Latvijas Republikas tiesās izskatīšanā atradās 44 lietas, kurās tika apstrīdēti Konkurences padomes pieņemtie lēmumi.

2006.gadā, atbilstoši Konkurences padomes darbības stratēģijai, iestādes darbība bija koncentrēta trijos galvenajos virzienos:

- **konkurences aizsardzība**- lietas izpētes termiņu optimizēšana un izmeklēšanas metožu pilnveidošana, sadarbības stiprināšana ar citām valsts (pašvaldību) iestādēm, Konkurences padomes lomas stiprināšana smagāko pārkāpumu izmeklēšanā;
- **konkurences veicināšana** - 2006.gadā ar ārštata ekspertu palīdzību veikti septiņi apjomīgi ekonomiskie pētījumi: gaļas un tās produktu ražošanas tirgū, graudu un to produktu ražošanas tirgū, piena un tā produktu ražošanas tirgū, būvniecības tirgū, nemetālisko minerālu izstrādājumu ražošanas tirgū, zivju un to produktu ražošanas tirgū, transporta un sakaru tirgū;

- **Konkurences padomes lomas nostiprināšana ES tiesību aktu izstrādē, izpildē un starptautiskajās organizācijās un tīklos** - sadarbība ar ES un citu valstu konkurences aizsardzības iestādēm kopīgu lietu izmeklēšanā un pieredzes apmaiņā.

Par nozīmīgu 2006.gada veikumu uzskatāms izstrādātais likumprojekts „Grozījumi Konkurences likumā”, kas paredz Konkurences padomei plašākas iespējas vērsties pret dominējošā stāvokļa un būtiskas ietekmes ļaunprātīgu izmantošanu.

Konkurences padome 2006.gadā veikusi padziļinātu analīzi konkurences apstākļiem piena, degvielas, cementa, būvniecības, arhitektūras tirgos.

2006.gadā uzmanība pievērsta arī starptautiskai sadarbībai - Konkurences padome regulāri piedalījās Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (OECD) aktivitātēs: ikgadējā Globālajā forumā un OECD organizētajos pasākumos sadarbībai ar daudzām pasaules valstīm, Eiropas konkurences tīkla (ECN) plenārsēdēs un vairāku darba grupu aktivitātēs, kā arī turpinājusi starptautisko sadarbību Starptautiskā Konkurences tīklā (ICN).

2006.gada nozīmīgākās lietas:

- 2006.gada viena no skandalozākajām lietām bija VAS Starptautiskā lidosta „Rīga” nodokļu atlaižu sistēmas jautājums. KP izvērtējot ar konkrēto lietu saistīto informāciju, nolēma uzlikt VAS starptautiskā lidosta „Rīga” tiesisko pienākumu pārtraukt atlaižu piemērošanu.
- Par negodīgās konkurences aizlieguma pārkāpumu SIA „Copy Pro” darbībā, kas izpaudusies kā godīgu saimniecisko darbību paražu neievērošana un kuru rezultātā pārtraukta SIA „Copy General” saimnieciskā darbība. KP uzņēmumam piemēroja sodu 16 237,41 latu apmērā. Uzņēmuma galvenais darbības veids ir sniegt kopēšanas, dokumentu izdrukas, iesiešanas, laminēšanas un citus dokumentu pēcapstrādes pakalpojumus.
- Konkurences padome 2006.gadā konstatējusi dominējošā stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu “AGA” SIA darbībā, nosakot nepamatotas

medicīniskā skābekļa cenas un atsevišķos gadījumos nosakot dažādiem klientiem atšķirīgas cenas par identisku produktu. Par pārkāpumu uzņēmumam 7.septembrī uzlika naudas sodu 117 128,64 Ls apmērā, kā arī tiesisko pienākumu.

- Konkurences padome piemēroja 18 817,78 Ls naudas sodu par aizliegtas vienošanās pārkāpumu četru uzņēmumu darbībās, saskaņojot rīcību Jūrmalas pilsētas domes organizētajā cenu aptaujā par ventilācijas sistēmas remonta darbiem Kauguru kultūras namā. Uzliktais naudas sods atbilst 1,5% no katras komercsabiedrības pēdējā finanšu gada neto apgrozījuma.
- Konkurences padome 2006.gadā konstatējusi negodīgas konkurences pārkāpumus SIA „Aiteo” darbībās, iegūstot un izmantojot konkurenta komercnoslēpumu saturošu informāciju bez tā piekrišanas. Uzņēmumam piemērots naudas sods 2755 latu apmērā.
- 2006.gadā par dominējošā stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu VAS „Latvijas pasts” uzlikts naudas sods 33 154,16 Ls apmērā, jo uzņēmums 2005.gada un 2006.gada līgumos ar preses izdevējiem ir iekļāvis tādus noteikumus, kas deformē konkurenci un veicina konkurentu izslēgšanu no tirgus. VAS „Latvijas pasts” līgumā ar preses izdevējiem ir iekļāvis tādus noteikumus, kuri darījuma slēgšanu, grozīšanu vai izbeigšanu ar preses izdevējiem padara atkarīgu no tā, vai šis preses izdevējs uzņemas papildu saistības, kuras pēc būtības un komerciālā lietojuma neattiecas uz konkrēto darījumu.
- Konkurences padome par maldinošas reklāmas izplatīšanu 2006.gadā uzlikusi IPAS „Parex Asset Management” naudas sodu 3000 Ls apmērā. Soda apmērs tika noteikts, ņemot vērā reklāmas ilgo izplatīšanas laika periodu un lielo izplatīšanas apjomu, reklāmas maldinošo saturu un ietekmi uz patērētāju. Par konstatēto pārkāpumu KP uzlika uzņēmumam arī pienākumu izplatīt publisku reklāmas atsaukumu.

Kontakti

Konkurences padome
Blaumaņa iela 5a, LV-1011, Latvija
Tālrunis: 7282865
Fakss: 7242141
E-pasts: council@kp.gov.lv

www.kp.gov.lv